VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XV. ÉVFOLYAM, 8. SZÁM. ÁRA: 60 FILLÉR 1973. ÁPRILIS 26.

NE FELEJTSD EL!
Május elsején reggel 1/2 9-ig gyülekezünk az egyetem előtt, a felvonulásra.

Fotó: Bajusz Károly

TAGGYŰLÉSEN

Két téma az Ifjúsági Törvény kapcsán

Az Ifjúsági Törvényből adódó feladatok végrehajtásával foglalkozott április 18-án az ipari kari pártalapszervezet. Minthogy az ifjúsággal foglalkozó határozatok megvalósítása rendkívül sokrétű, szerteágazó munkát igényel, egy taggyűlés keretében nem kerülhetett sor minden idekapcsolódó téma megvitatására.

Két fontos, és több vonatkozásban összetartozó, összekapcsolódó területet emelt ki ezért az alapszervi vezetőség: az ifjúság politikai, világnézeti arculatának formálódását és a tanulmányi, nevelési tevékenységet elemezte kari vonatkozásban.

Az alapszervezet vezetősége egyetért a kari KISZ-küldöttértekezletnek azzal a megállapításával, hogy eszmei, politikai szempontból a kar hallgatói négy csoportba oszthatók. Egy elméletileg is jól felkészült agitatív marxista csoport a kar politikai munkájának legerősebb magja, mozgatórugója. A hallgatóknak egy szélesebb köre kapcsolódik hozzájuk, olyan emberek, akik politikailag szintén aktívak, de marxista meggyőződésük mellett politikai ideológiai kérdésekben felkészültségbeli hiányosságokat mutatnak. A harmadik csoport nem aktív marxista ugyan, de elfogadja a marxista világnézetet, és ha rendszeres KISZ-munkát nem is végez, egyes akciókban szívesen részt vesz. Végül egy meglehetősen passzív, politikai kérdések iránt kevéssé érdeklődő, világnézetében kiforratlan, vagy nem marxista (ez utóbbi kisszámú) csoport járul hozzá a politikai arculat kirajzolásához. A kép pozitív és negatív vonásait számbavéve ebből a tagozódásból a következő feladatok adódnak:

növelni kell az aktív réteg arányát, emelni kell a világnézeti felkészültség színvonalát, kiforrottá tenni a marxista világnézetet, és megnyerni a nem marxistákat.

E teendők megvalósításának hogyanjára vannak továbbra is alkalmazható (az eddiginél még hatékonyabban is alkalmazható) tradíciók. Ilyenek a pol. táborok, ezen belül az alapszervezet aktíváinak személyes találkozása a hallgatókkal. A HPCS tagjainak KISZ-munkája az alapszervezetekkel való intenzívebb kapcsolat kiépítésével még jelentős tartalékokat rejt magában. Hasonlóképpen az egyes kommunista oktatók köré csoportosult hallgatók köre és a szakszemináriumi rendszer. Ugyanakkor feltétlenül

hasznos lenne megvalósítani az alapszervi vezetőségnek azt a javaslatát, hogy a politikai ideológiai jellegű pártcsoportértekezletekre több hallgatót hívjanak meg.

A diákok tanszéki képviseletének létrehozása ugyancsak jó eszköz a politikai aktivitás kibontakoztatására s ami ezzel együttjár, a világnézet formálására. Nem kétséges azonban, hogy mindezek mellett és mindezekkel együtt a politikai ideológiai tanszékek szerepe és lehetősége igen nagy, talán a legnagyobb ezen a téren. És itt tulajdonképpen a második témához jutottunk el, anélkül, hogy az előbbit befejeztük volna, hiszen a kettő néhol már szétválaszthatatlanul kapcsolódik egymáshoz.

A tanulmányi, nevelési tevékenység témakörben a tanulmányi fegyelem kérdése került előtérbe. A fegyelem megszilárdítása két vonatkozásban merült fel. Az egyik, a jobb híján és főleg megkülönböztetés céljából formainak nevezett oldal. Vagyis az, ahol vannak ugyan problémák és hiányosságok, de ezek egyszerűen, az órák rendszeres megszervezésével és megtartásával, a szemináriumon való részvétel ellenőrzésével, tehát a rektori utasítások pontos és szigorú betartásával (mind hallgatói, mind oktatói részről) kiküszöbölhetők. A másik,

a tanulmányi fegyelem megszilárdításának úgynevezett tartalmi oldala bonyolultabb. Itt ugyanis arról van szó, hogy az egyetemista tanulmányi fegyelmének elsősorban belső igényből, a szakma iránti elhivatottságból, a szakma szeretetéből kellene erednie.

Viszont a hallgatók többsége úgy kerül ide, hogy elég halvány és általános elképzelései vannak a pályáról és így, többségükben harmad-, negyedévre alakul ki csak a szakmaszeretet és az ebből fakadó mélyebb érdeklődés.

Alsóbb évfolyamokon oktató tanárok közül sokkal többen panaszkodnak a tanulmányi fegyelemre, mint például a szakszemináriumvezetők közül. Abban, hogy meg kell szilárdítani (főleg első- és másodévben) a tanulmányi fegyelmet, mindenki egyetértett.

A módszert illetően viszont eléggé eltérőek voltak a vélemények. A legegyszerűbb és legkönnyebben kivitelezhető javaslat — kötelezővé tenni az előadások látogatását I. II. éveseknek. Hogy ez valóban hatékony lenne-e, vagy csak ténylegesen formai fegyelmet eredményezne, nyílt kérdés. Figyelemre méltóbbak a további javaslatok.

Van olyan elképzelés, hogy csak egyes, kiemelt tárgyaknál kellene kötelezővé tenni az óralátogatást, és ugyanakkor megvizsgálni, hogy egyes előadások helyett nem lenne-e célszerűbb szemináriumokat tartani. Egy másik variáció szerint az adminisztratív intézkedések minden formáját mellőzni kel, és ehelyett minőségi változtatásokkal célszerű operálni.

Például ahelyett, hogy kötelezővé tennék a politikai gazdaságtan, filozófia, elmélet-

(Folytatás a 2. oldalon)

„Csak" egyszerűen dolgoznak

„Produktív munkán azokat a fizikai és szellemi tevékenységeket értjük, amelyek közvetlenül irányulnak anyagi javak előállítására, illetőleg felhasználásuk helyére való eljuttatására, valamint javításukra, karbantartásukra. Az anyagi javak előállításával közvetlen kapcsolatban nem álló tevékenységeket improduktív munkáknak nevezzük."

Ha munkáról beszélünk, elsősorban a heroikus cselekedetek, látványos teljesítmények vagy a fentihez hasonló definíciók ötlenek eszünkbe. A 200 százalékot teljesítő vasöntő, a bámulatos agymunkát végző atomfizikus — ők azok, akik elsősorban csodálatra késztetnek bennünket. Az ő példájuk lelkesíthet leginkább. S a munka névtelen hősei? Akikről nem írnak az újságok, akiknek neve nem ismert az országban. Akik „csak" egyszerűen dolgoznak. Nem érnek el világraszóló eredményeket, csendben végzik munkájukat. Őket kerestük fel, egyetemünk „láthatatlan dolgozóit", velük készítettünk interjút.

Polcok végtelen sora. Könyvek és újra csak könyvek. Az egyetemi könyvtár raktárának vezetőjével beszélgetnek. A munkáról folyik a szó.

— Mióta dolgozik itt?

— Éppen tegnap volt 25 éve, hogy könyvtárban dolgozom. Azelőtt az Eötvös Loránd Tudományegyetemen voltam, két esztendeje kerültem ide. De nem ez az igazi szakmám. A szabóságot egészségi okokból kellett abbahagynom.

— Miből áll a munkája?

— A feladatunk? Ketten csináljuk a kölcsönzőből vagy az olvasóból kért könyvek kikeresését és felküldését. Fentről liften jön a kérelem, és mi liften küldjük a könyveket, folyóiratokat. Munkánk lényege a gyorsaság. Tudjuk, hogy a hallgatók türelmetlenek, ezért mi is sietünk. Körülbelül egy perc jut minden könyvre. Naponta mintegy 600—700 könyvet küldünk fel a kérőlapok alapján. A szünnapokon pedig a rendezés, átrakodás is ad jócskán munkát.

— Fontosnak érzi a munkáját?

— Igen, természetesen. Rajtunk is múlik a hallgatók tanulásának sikere, ezért igyekszünk a lehető legjobban elvégezni feladatunkat. Sajnos, sokszor éppen a diákok akadályozzák a gyorsabb munkát. Rosszul vagy hiányosan írják fel a kérőlapra a jelzetet, s aztán mi törhetjük a fejünket...

— Nem furcsa Önnek, hogy egyetlen kapcsolata a „felső világgal" a lift?

— Nem, ez nem így van. Hiszen magam is tagja vagyok a könyvtárnak. Szabad időmben bejárok az olvasóterembe, és ilyenkor találkozom azokkal, akiket én látok el könyvvel a raktárból.

— Elégedett?

— Igen. Régóta csinálom már ezt. Szeretek a könyvekkel dolgozni. Gyakran megerőltető a munka, egész nap fel-le a létrákon — hamar elfárad a lábam. De nem panaszkodhatom. Anyagilag is megbecsülnek, 2750 F-ot keresek havonta.

— Neve?

— Sándor László.

A pince széngázos levegőjében kutatok a szememmel. Pihennek a kazánok, fönt valahol fűtőtestet javítanak.

— Miért áll a munka?

— Három órája hagytuk abba a segédemmel. Leszóltak, hogy javítás lesz. Üzem közben — tudja — nagy nyomás van a csövekben, és nem tudnak dolgozni.

— Egyébként meddig tart egy napi műszak?

— Reggel 5-től 21 óráig. Télen nincs se szombat, se vasárnap, mindig dolgozni kell. Jön az átmeneti időszak, szabaddá válik a szombat, meg a vasárnap. Nyáron már csak a bojlert kell fűteni.

— Egyedül látja el ezt a munkát?

— Télen ketten voltunk, szakemberek, így minden második héten került rám sor. Persze, ha valamelyikünk lebetegedett, a másiknak kellett helyettesítenie. Munkatársam azonban két hete ment, úgyhogy most magam vagyok itt az inasommal. Hogy mi a munkánk? Naponta 60 mázsa szenet kell fellapátolnunk a kazánba, 30—35 fokos hőmérsékleten.

— Mennyit fizetnek Önnek ezért?

— 2400 Ft-ot.

— Családja van?

— Két nagyobbacska lányom meg a feleségem vidéken él. Én munkásszálláson lakom, ilyenkor ritkán járhatok haza. Azelőtt paraszt voltam, de kitanultam a szakmát, és most itt vagyok.

— Az előző munkahelyén mennyit keresett?

— 2700 Ft-ot.

— Miért hagyta ott?

— Áttértek a gázfűtésre, és nekem akkor még nem volt arra vizsgám.

— Neve?

— Klam Sámuel.

Délután három óra. Az étteremből figyeljük a mosogatót. Vajon hogy lehetne oda bejutni. A kondérok között takarítanak éppen, szinte kisöpörnek bennünket.

— Tessék mondani, hogy juthatunk be a mosogatóba?

— Mit akarnak ott?

— Interjút készíteni az egyik mosogatóval.

— Ilyenkor? Munkaidőben? Nem érünk rá most.

Újra kikerülünk az étterembe. Odamegyünk az ablakhoz.

— Hogy juthatunk be ide? Interjút szeretnénk készíteni Önnel.

— A lábom fáj, ez nehéz állómunka. Szinte le sem ülhetünk fél 12-től este 8-ig.

— Fizetése?

— 1800 Ft.

— Közvetlen kapcsolatban van a hallgatókkal. Mi a véleménye róluk?

— Nagyon rendesek, aranyosak. Nincs velük semmi bajom.

— A tálcák beadásánál minden rendben van?

— Rajtam is annyira múlik, mint rajtuk.

— Szereti a munkáját?

— Hogy szeretem-e? Régóta csinálom, megszoktam már.

— Családja?

— A lányom férjnél van, ketten vagyunk az urammal.

— Neve?

— Bakos Sándorné.

(D—K)

Meghívás a munka ünnepére

Részletes program a május elsejei FELVONULÁSRA és MAJÁLISRA.

Szeretettel meghívunk és elvárunk MINDENKIT a munka ünnepének hagyományos, nagy tavaszi seregszemléjére és a szintén hagyományossá váló majálisra.

Fél 9-ig gyülekezünk az **egyetem előtt.** Itt bőséges ellátásban részesülünk mozgalmidal-szövegekből, és reméljük, az alapszervek által készített transzparensekből is.

Másfél óra áll rendelkezésre ezután arra, hogy útbaeső **kollégiumainkban ébresztő szerenádot** adjunk, **és** időben megérkezzünk a gyülekezési helyre.

Tervezzük, hogy a **Tanácsköztársaság emlékműnél** rövid dalos megemlékezést tartunk.

Legkésőbb 10 órára kell megérkeznünk a végleges gyülekezési helyre (Keleti-pályaudvar érkezési oldala, Thököly út és Verseny utca sarkán). A mozgalmi szimbólumok (zászlók, transzparensek) kezelésében mindenkire számítunk.

10.30-kor kezdődik a felvonulás.

Kb. 11.30-kor indulunk a majális színhelye, a **Jubileumi Park** (Gellérthegy) felé. Úti program: éneklés, dalos megemlékezés a Petőfi-szobornál (ebédjegyek kiosztása).

Kb. fél 2-re érünk a Gellérthegyre. Az első műsorszámot bárki kitalálhatja: pihenéssel egybekötött **étkezés.** (2 pár virsli + 1 üveg sör v. 2 üveg Cola — **ingyért!**)

Ebéd után igen rövid pihenő, vagy játék (akár láncelánc, eszterlánc . . .).

Tánckarunk megérkezése után bemutatót tart **legsikeresebb táncaiból,** s minden érdeklődőt szívesen tanít. A zenekar fokozódó bekapcsolódásával ritka csemege: **népi össztánc.**

Külföldi hallgatóink gondoskodnak ezután pihentetésünkről. Röviden: — vietnami dalok; — német diákok összeállítása a VIT-ről, a Budapesten is ismert szudáni művészegyüttes műsora.

Énekkarunk ritkán hallható vidám összeállítása következik ezután. Majd **népdalokkal** vezetnek és melegítenek be bennünket a dalversenybe. Csapatok: karok, I. évf. és reméljük, tanáraink, dolgozóink önálló csapata. A verseny az ismert kieséses rendszerben folyik, népdal műfajban.

Alkonyodik minden bizonnyal, amikor a legfáradtabbak számára is frissítő mókák következnek. Vetélkedők: kötélhúzás, zsákbanfutás, lepényevés + minden felmerülő jó ötlet.

Megjegyzések: rossz idő esetén színhely az aula. Az igen népes rendezőség (minden részvevő) a műsorváltoztatás jogát fenntartja.

Mindenki képviseletében:
KISZ-bizottság
Szakszervezeti bizottság
Pártbizottság

Éljen a marxizmus - leninizmus, korunk legyőzhetetlen eszméje!

Értelmiség = felelősségérzet

Nem vagyok ám jó riportalany!" — figyelmeztetett rögtön beszélgetésünk elején dr. Erdős Tibor elvtárs, a Politikai Gazdaságtan Tanszék tanára, de mint kiderült, feleslegesen, mert erre a mentegetőzésre az interjú végéig sem kaptam bizonyítékokat. Lehet, hogy azért, mert olyan kérdésekkel hozakodtam elő, melyek óhatatlanul megfogalmazódnak az emberben egy több mint 20 éves oktatói gyakorlat folyamán?

Előző számunkban néhány soros hír számolt be arról, hogy Erdős elvtárs 2 évtizedes oktatói és tudományos munkája elismeréseképpen magas kormánykitüntetésben részesült. Az ezüst fokozatú Munka Érdemrend, mint mérföldkő egy pályaúton; ezúttal csak apropót szolgáltat ahhoz, hogy annak a „kettős életnek", amit a tanár-kutató megosztottság (egység?) jelent, néhány tapasztalata kérdéseim nyomán megfogalmazódjék.

— A kitüntetés természetesen nagyon jólesett — mondja Erdős elvtárs — mégis úgy érzem, hogy nem ez a „felülről" kapott elismerés a legfontosabb az életben, hanem sokkal inkább az, hogy sikerül-e kivívni a munkámat, önmagamat környező szűkebb társadalom, s ezen belül elsősorban az egyetemi hallgatók megbecsülését.

(Itt közbevethetném, hogy valószínűleg — és remélhetőleg — az állami szervek által adományozott kitüntetések azon nagyszámú többség véleményének a megjelenése, akik nincsenek felhatalmazva arra, hogy elismerésüket tárgyi formában fejezzék ki.) — Ezt annál is inkább hangsúlyozom, mert vallom, hogy aki itt az egyetemen oktatói pozícióban van, annak elsőrendű kötelessége tanári feladatát színvonalasan, hivatástudattal teljesíteni. Ezért mindig törekedtem arra, hogy helyes egyensúly jöjjön létre oktatói és kutatói tevékenységem között, anélkül, hogy bármelyik oldal hátrányt szenvedne a másik előnyére. Az én esetemben nem okozott különösebb nehézséget ez a törekvés, mert tudományos munkámhoz, a gazdasági növekedés témájához — mely természeténél fogva rendkívül szerteágazó terület — legtöbbször az oktatás közben felmerült kérdések kínálták az ötleteket.

— A politikai gazdaságtanból most a „politikai" jelzőt emelném ki. Megfelelőnek tartja-e Erdős elvtárs a hallgatók világnézeti fejlettségét, milyen további teendőket tart fontosnak ezen a téren, s hogyan érvényesül ez oktatói gyakorlatában?

— A mi egyetemünk diákjaira különösen jellemző a politikai, ideológiai problémák iránti érdeklődés, s e témakörben véleményüket se rejtik véka alá. Ez nagyon örvendetes jelenség. Ami ehhez kedvezőtlenül párosul — bár az életkorral ez bizonyos fokig magyarázható — az az esetenkénti türelmetlenség, a túlzásra való hajlam, néha az egyoldalúság. Nem baj az, ha valakinek van önálló álláspontja, hiszen egy tőlünk kikerült értelmiséginek nem merülhet ki az aktivitása puszta információgyűjtésben. De mint ahogy ő is megkérdőjelezi a korábban lefektetett tételeket, saját nézeteiről se gondolja, hogy csalhatatlanok. Nem csak kritikusan kell szemlélni a dolgokat, hanem önkritikusan is. Ez a magatartásforma ugyanakkor feltételezi, hogy a tévedés jogát mindenki számára biztosítjuk, hiszen új eredmények csak melléfogások sorozatán születnek általában. Egymás tévedéseinek kiigazítása — ebben rejlik a tudományos előrehaladás folyamata. Az értelmes egyénnel szemben pedig ez azt a követelményt támasztja, hogy ha nem akar a fejlődés kerékkötőjévé válni, legyen bátorsága feladni korábbi, bizonyítottan hibás álláspontját.

Amit most elmondtam, egyaránt értettem két kutató viszonyára és a tanár-diák közti kapcsolatra. A diáknak mindig joga, hogy ne értsen egyet és nézetének hangot is adjon. Persze a kételkedés nem jelenthet kibúvót a vitatott anyag elsajátítása alól (a szocialista pol. gazd. anyagot például sokan egyszerűen nem tanulták meg, a tankönyv kiforratlanságaira hivatkozva — amely kritika ugyan szerintünk is helytálló). Aki vitat egy tételt, az tisztában kell legyen annak minden vonatkozásával.

A kétkedés tehát hasznos dolog, és a tanár célja nem lehet a direkt agitáció egy nézet helyessége mellett, hiszen keresztülvihetetlen törekvés az, hogy egy gondolat elfogadását rákényszerítsük egy másik emberre. I. A leghatásosabb eszköznek az olyan meggyőzést tartom, amely egy sokoldalúan kimunkált, alaposan elemzett tananyag formájában jelenik meg. Itt pedig bezárul a kör, és visszaérkeztünk a tudományos munkához. Ha a kutató tudományos tevékenysége a fenti igényt kielégítő tananyagban testesül meg, ez egyaránt meghozhatja személyes sikerét és szolgálhatja a maga elé tűzött oktatói-nevelői célok megvalósítását.

Milyen jellembeli tulajdonságot tart tehát Erdős elvtárs rendkívül fontosnak a leendő értelmiségi számára, amelynek a kifejlesztésében az oktatónak és nekünk hallgatóknak együtt kell működnünk?

— Az említett megjegyzéseim mind ugyanannak az ismérvnek az összetevői, amelyet egy szóval úgy összegezhetnénk: felelősségérzet. Ennek a tulajdonságnak kell érvényesülnie mindabban, amit mondunk, írunk, ahogy kritizálunk, ahogy az emberekkel bánunk. Persze tudom, hogy a felelősségérzet — bár nem feltétlenül az életkor függvénye — csak némi élettapasztalat birtokában jelenik meg. Ezért sohasem elég a tanár nevelési szándéka, hanem az mindig együtt kell járjon a diákok önnevelésre irányuló törekvésével, az igényességgel önmagunkkal szemben.

Szücs Györgyi

Közgazdász egyetemisták a fasizmus ellen

Tanévnyitás május elsején

Zimányi Tibor akciócsoportja, *Szentpétery Kálmán* és közgazdász százada, *Igaz János és a többi demokratikus gondolkodású altiszt védte az egyetemet a „kitelepítési bizottságtól"*, az egyetemisták frontra vezényelésétől, az értékek nyugatra hurcolásától, az egyetem *Szerb utcai épülete* azonban így is *súlyos károkat szenvedett.* Még 1944 nyarán az egyetemre egy repülőgép zuhant, amely a tetőszerkezetet és két emelet födémét átszakítva a kazánházba esett, és tönkretette az egész fűtési berendezést. Az egyetemet több kisebb bombatalálat is érte, egy gyújtóbombától tönkrement a felső emeletek egyharmada. *Hogyan kezdődhetett meg ezek után mégis a tanítás 1945 májusában? Így vall az akkori eseményekről Ferencz László:*

— A szovjet csapatok *a pesti oldalt január közepére szabadították fel.* Azonnal az egyetemre siettem, de ott csak néhány altiszti családot találtam. *Felvettük a kapcsolatot a szovjet csapatokkal, majd hozzákezdtünk a legszükségesebb rendbehozatali munkákhoz.* Mindenekelőtt gondoskodni kellett az egyetem épületében található hullák elföldeléséről, robbanóanyagok elszállításáról. A pesti oldal felszabadulásának másnapján *hirdetményt tettem ki az egyetem kapujára,* melyben felszólítottam *az egyetem hallgatóit, vegyenek részt a romeltakarításban.* Pár napon belül *folyamatosan jelentkeztek a hallgatók, elsősorban a Táncsics közgazdasági századának tagjai.* Az oktatók csak későbbi időpontban, úgy március eleje körül kezdtek nagy ritkán bejönni. Emlékezetem szerint *Kuntner professzor jött be elsőnek gyalog Mátyásföldről.*

Hazánk felszabadulásának napját az egyetemen szerény keretek között megünnepeltük. A romeltakarítási munkákat öt percre leállítottuk, és *néma vigyázzállásban emlékeztünk azokra a hősökre, akiknek felszabadulásunkat köszönhettük.* Ezután kitörő lelkesedéssel borultunk egymás nyakába.

A tanév beindítását május elsejére terveztük. A romeltakarítás mellett *a menzát is meg kellett szervezünk.* A *szovjet parancsnokság,* aki eddig is sokat segített, *biztosított élelmiszert* a Nyugati pályaudvar katonai raktáraiból, a beszállításra pedig szereztünk egy parasztszekeret, *és ló hiányában magunk toltuk be naponta élelmiszerrel megrakodva az egyetemi menzára.* Az első ebéd a május elsejei *kivonulás után, mákos tészta volt.*

A nagy ünnep előtti napokban a *Táncsicsosok járták a várost, lakhelyükön kerestek fel a közgázos fiúkat és lányokat, hogy minél többen részt vehessenek a kivonuláson.* Nemzeti színű és vörös zászlókat szintén a szovjet csapatoktól szereztünk. *Mi voltunk az egyetlen budapesti egyetem, amely a Nagykörúton, rendezett sorokban magyar és szovjet zászlók alatt, mozgalmi dalokat énekelve vonult fel.* A kivonulás után a menzára mentünk ebédelni. Itt várt bennünket a *szovjet hídépítő parancsnokság egyik mérnökszázadosa* két tízliteres demizsonnal, így az ő jóvoltából *borral is koccinthattunk a szovjet katonák egészségére. Megható pillanatok voltak ezek.*

A tanévet május másodikán kezdtük, hiszen 1944 szeptemberében az oktatás csak formálisan kezdődött el. *1945-ben az első és második félév anyagát összevontan oktattuk,* s talán hihetetlenül hangzik, *egyetemünk hallgatói tanulmányi idejükből egyetlen évet sem veszítettek. A maga nemében páratlan 1944/45-ös tanév a Horthy-korszakban kezdődött, és a felszabadult Magyarországon ért véget.*

A harcoló, a harc lehetőségét kereső egyetemisták II. világháborús tevékenységét sokáig a némileg elmarasztaló polgári ellenállás jelzővel illették. Nemrégiben több újságcikk mellett könyvalakban is megjelent a Görgey zászlóalj története, a 25 éves jubileum alkalmából megjelenő évkönyvünk pedig jelen cikk kereteinél részletesebben fogja ismertetni történetüket. Egyetemünk a múltban is élen járt az irántuk való figyelem felkeltésében. Az aulában leplezték le néhány éve a hősi halált halt Hertelendy János emléktábláját, azóta más egyetemek is követték példánkat. Rektorunk körlevelet intézett a többi budapesti egyetemhez, hogy közös összefogással, a KISZ támogatásával valamelyik egyetemünkön vagy közterünkön felállítandó emlékművel is megörökíthessük, előbbé tehessük emlékűket, s felszabadulásunk 30. évfordulóján mi, utódok már az elkészült emlékmű előtt tiszteleghessünk.

Farkasházy Tivadar

Taggyűlésen

(Folytatás az 1. oldalról)

történeti előadások látogatását, azt kellene nagyon alaposan megvizsgálni, mi az oka annak, hogy nem sikerült a közgazdasági szemléletet a politikai ideológiai felkészültséget kialakítani, megalapozni ezeknek a tárgyaknak. (Tankönyv összeállítása, vagy szemináriumok hiánya, illetve nem kielégítő mennyisége stb. . . .)

Többen felvetették azt is, hogy ha a hallgatók munkafegyelme nem kielégítő, és a reform által megnövekedett szabad időt nem tudják megfelelően kihasználni, annak oka abban is keresendő, hogy az oktatók nem élnek eléggé az intenzív oktatás lehetőségével.

Ennek oka viszont az, hogy ha mindenkinek személyre szóló feladatokat ad ki a tanár, (aminek következtében biztos, hogy hasznosan használja fel szabad idejének egy jelentős részét a hallgató) az sokkal több munkát, felkészülést igényel, mint egy hagyományos szeminárium megtartása. Az oktatókat viszont elsősorban tudományos produktumaik alapján ítélik meg, így tehát nem térül meg sem anyagi, sem erkölcsi elismerés formájában a felkészülésre szánt sok idő. Ebben a vonatkozásban az ipari kar dékánja megjegyezte, hogy ez a probléma az oktatók munkájának értékelésével kapcsolatban valóban fennáll, és el kell érni a jövőben, hogy ne szorgalmi feladata, hanem szigorúan számonkért kötelezettsége legyen az oktatónak, hogy minél jobban oktasson.

Nagy Katalin

TÁBORÓRÁK ALBA REGIÁN

„Egy ágyon, egy kenyéren,
szemünkbe hulló fényben,
tétovázó sötétben,
szerelem fenyvesében,
egy földön, egy hazában,
égve egyforma lázban,
hidegben, nyári lángban,
egyforma szó a szánkban."

(Ratkó József)

Székesfehérváron, a József Attila Gimnázium épületében ez a felirat fogadja a Studium Generálé „negyedikes", tavaszi táborába érkező látogatókat. *Szívszorongató szavak; tiszteletet parancsolnak: a tábor lakói dolgoznak.* S ahogy bepillantunk a foglalkozásokra, az ott ülő és *lelkesen figyelő gyermekarcok* — — megvilágítják, hogy *itt nemcsak szavakról van szó. A Studium Generálának kettős feladata van:* egyrészt *a munkás-paraszt származású középiskolások tanulmányi-szakmai segítése;* másrészt a mozgalomban tevékenykedő *egyetemisták aktív, emberi jelenlétén keresztül az emberré válás, a személyiségkialakulás összetett folyamatának minél teljesebb, helyes irányú ösztönzése, támogatása* ezeknél a gyerekeknél. A kulcsteendő tehát a hátrányos helyzet „megnyirbálása" — tanulmányi és pszichológiai téren. *Felelősségteljes és magávalragadóan izgalmas küldetés ez az itt dolgozók számára.* Minden napja új meg új felfedezés — *minden perce próbatétel: tanulmányi-szakmai felkészültségből, pedagógiai érzékből, emberi morális tartásból.*

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján *a tanulmányi-szakmai segítség keretei már kikristályosodtak:* Ezt szolgálja az évközbeni levelezés történelemből, matematikából és politikai gazdaságtanból. Ezt kívánja realizálni *a Studiumtábor,* akkor, amikor *előadások, szemináriumok formájában próbál többet adni* — a társadalmi helyzetüknél fogva mínuszban levő — gyerekeknek tanulmányi téren.

A tábori munkában összesen *210-en vettek részt. 170 középiskolás és 40 egyetemista.* A résztvevők három kollégiumban voltak elszállásolva. Ez a körülmény bizonyos fokig megnehezítette a munka zökkenőmentes lebonyolítását. *A kitűzött feladatok minél teljesebb megvalósítását szolgálta a ciklikus órarend: így a tanulmányi megterhelés egyenletesen oszlott meg a tábori napok folyamán.*

A tábor „egyórás vendége" volt *Gosztonyi János* művelődésügyi miniszterhelyettes és *Vendég* elvtárs, osztályvezető, akik elbeszélgettek a tábor lakóival, s akik *elismerően nyilatkoztak a SG munkájáról. Gosztonyi elvtárs* ígéretet tett arra, hogy a jövőben *megpróbál segítséget nyújtani studiumosaink munkájához.*

Gondi József, az I. évfolyam dékánja a tábor lakóival való találkozásakor röviden *ismertette egyetemünk felvételi-rendszerét,* tanácsokkal látta el a táborozókat a felvételivel kapcsolatban, s ezek az instrukciók nagyon értékesek, megfontolandók voltak.

Az SG a középiskolai oktatásra alapozva *elsősorban a lényeges szakmai-tanulmányi kérdések összefogásában, rendszerezésében, önálló átgondolásában segít a gyerekeknek.* Segítségével a középiskolások *közelebb kerülhetnek az egyetemi követelményekhez,* megismerkedhetnek azokkal, teljesítésükhöz kézzel fogható és *hasznos tanácsokat kapnak* a velük s értük dolgozó *egyetemistáktól.*

Az önállóság növelését, a kérdések önálló megközelítését és kidolgozását *kívánták fejleszteni* a táborban lebonyolított *tanulmányi vetélkedők.* Például pol. gazd-ból a gyerekek főszereplésével került megvalósításra — *szituációjáték formájában* — egy olyan *bírósági tárgyalás,* ahol a *„pereskedő felek"* a régi és az új gazdasági mechanizmus voltak. Játékos formában ugyan, de a középiskolások maguk értékelték gazdaságirányítási rendszerünk két formáját. Hasonlóképpen sikeres volt a politikai vetélkedő is. *A történelemverseny érdekességét éppen az jelentette, hogy a gyerekek öt, Székesfehérvárral összefüggő feladatot kapkaptak:* Így meglátogatták a Videoton gyárat, ahol munkásokkal beszélgettek, életükről, munkakörülményeikről, az üzemi demokráciáról. A városhoz szorosan kapcsolódó képzőművészeti problémákat kellett megmagyarázniuk, értelmezniük.

Sokkal nagyobb feladat, probléma viszont az a segítségadás, amely a gyerekek gátlásainak leküzdésére, önbizalmuk erősítésére irányul. Döntően önbizalomhiánnyal küzdő középiskolásokról van szó, akik nem, vagy csak alig hisznek, bíznak saját képességeikben, tudásukban; félnek saját ötleteik, gondolataik nagyszerűségétől, hasznosságától. *Elsősorban a személyiségfejlesztés bonyolult folyamatát kívánták szolgálni a „szabad" tábori órák: vetélkedők, sportversenyek, közös városnéző séták.* De sokat jelentett a tábor lakóinak a Studiumban dolgozó egyetemisták által gondosan összeállított irodalmi est is. Itt kell megemlítenem azt, hogy ebben a táborban döntően azok a középiskolások vettek részt, akik az elmúlt nyáron az Egerben lebonyolított „harmadikos" tábor aktív résztvevői is voltak. Így az *irodalmi műsor* is a tavalyi folytatását képezte. Maga az összeállítás *három fő gondolat köré csoportosult:* 1. „Szegénység, maradj még velünk, szükségünk van a szigorodra . . ." (Ratkó J.) — *a származás kérdése;* 2. Az értől az óceánig" (Ady E.) — *a viszonylagos társadalmi felemelkedés problémája;* 3. „Nem feledhetsz, nem menekülhetsz — bárhová kerülj..." (Illyés Gy.) — *annak tisztázása, hogy mivel tartoznak önmaguknak és „osztályos társaiknak".* Az est célja tehát az volt, hogy közelebb vigyék a gyerekeket azokhoz a problémákhoz, amelyek gyakran foglalkoztatják őket, s amelyek legalább ilyen, ha nem nagyobb súllyal nehezednek majd rájuk az egyetemi évek alatt. A műsor végén együtt mondták el az írásom elején idézett sorokat, hogy ezzel a kollektív értelmi, érzelmi élménnyel is erősödjön bennük az a nagyszerű tudat: nincsenek egyedül!

A középiskolások teljes odaadással beszéltek a tábor légköréről, munkájáról, „tanáraikról". (Ezt az őszinte lelkesedést próbáltam visszaadni ebben a beszámolómban is!) *Valamennyien tanulni jöttek ide.* Tanulni és erőt, hitet gyűjteni. Apró sikerélmények összekuporgatása, biztató pillantások, jóindulatú tanácsok raktározása — mindez egy sikeres felvételi vizsga reményében, lázában. *Helyeslik a szigorú fegyelmet, a pontos átgondolt órabeosztást, önkritikusan végzik munkájukat. Szemináriumvezetők nevét emlegetik: Milyen rendesek!* Milyen segítőkészek, alaposak! Dicsérnek. — Azt mondják, a szem a lélek tükre. — Ezek a csillogó szemek valóban szívük mélyéről beszélnek. *Vajon az itt tevékenykedő egyetemisták kaphatnának-e bárhol is ennél az őszintén közös munkaélménynél nagyobb elismerést?*

„Hogy is szólt a tanítás? A tájékozódáshoz két pontot kell rögzíteni és örökösen rajta tartani a szemünk: ahonnan indultunk és ahova el akarunk érni. Hogy a származás csak kiindulás, a másik pont kijelölése, s elérése döntően rajtunk áll, az Értől az Óceánig eljutás már a mi kitartásunktól függ, attól a dactól, amellyel mindenáron létre akarjuk teremteni elképzeléseinket, vágyainkat." (Ady E.)

— Kocsi Margit

Szombat délután: 15 órakor

I. DÍJ: 80 KÖZGÁZ TRIKÓ

Befejezéshez közelednek a jubileumi vetélkedő előkészületei. A csapatkapitányok már összeállították csapatukat, kialakultak a szakcsoportok, eldőlt, ki milyen felszerelést (?) hoz magával a versenyre. A Közlekedési Nyomda jelezte, hogy a nagy keresletre való tekintettel készen áll az utánnyomásra a régi villamos átszálló- és gyerekjegyekből. Jól értesült körök szerint az egyetemi KISZ-bizottság úgy döntött, mégsem vállalja magára az esetleges gyorshajtásból származó közlekedési bírságokat. (Lassan járj, tovább érsz!)

Megtörtént a sorsolás abban is, hogy a csapatok melyik előadóban rendezik be főhadiszállásukat: az I. előadóban: ker. kar, a II. előadóban: ált. kar, a III. előadóban: ipari kar, a IV. előadóban: I. évfolyam.

Az egyes előadók és az aula (ahol a zsüri és a közönség foglal helyet) hangösszeköttetésben lesznek egymással. Ezenkívül minden csapat belső munkáját valószínűleg URH adó-vevő készülékek is segítik majd.

A verseny du. 3-tól kb. 8-ig tart, utána éjfélig a győztes csapat fogadást ad a többi résztvevőnek a klubban (és környékén!). Ebben a Happening is segítségünkre lesz.

A csapatok a begyűjtött villamosjegyeket, az elavult tárgyakat, a fényképet és az Egyetemi Vezető egy példányát fél 3-ig kell leadják az aulában.

Az I. helyezett csapat minden tagja megkapja az elkészült EGYETEMI TRIKÓ első 80 tiszteletpéldányát. Abból a színű trikóból több példányt nem is fogunk kiadni.

(Azt szeretnénk, ha a május 1-i közös felvonuláson már minél többen az egyetemi trikót viselnénk, ezért április 29-én, vasárnap fél 9-től fél 1-ig már lehet venni is a KISZ-bizottságon!)

Befolyásolja a versenyt az is, hogy a karoknak milyen népes szurkolótábora lesz! Tehát senki se keseredjen el, ha nem sikerült bejutni a csapatba, az aulából is sokat segíthet a karnak!

Szeretettel várjuk az egyetem oktatóit és dolgozóit is!!

Rendező bizottság

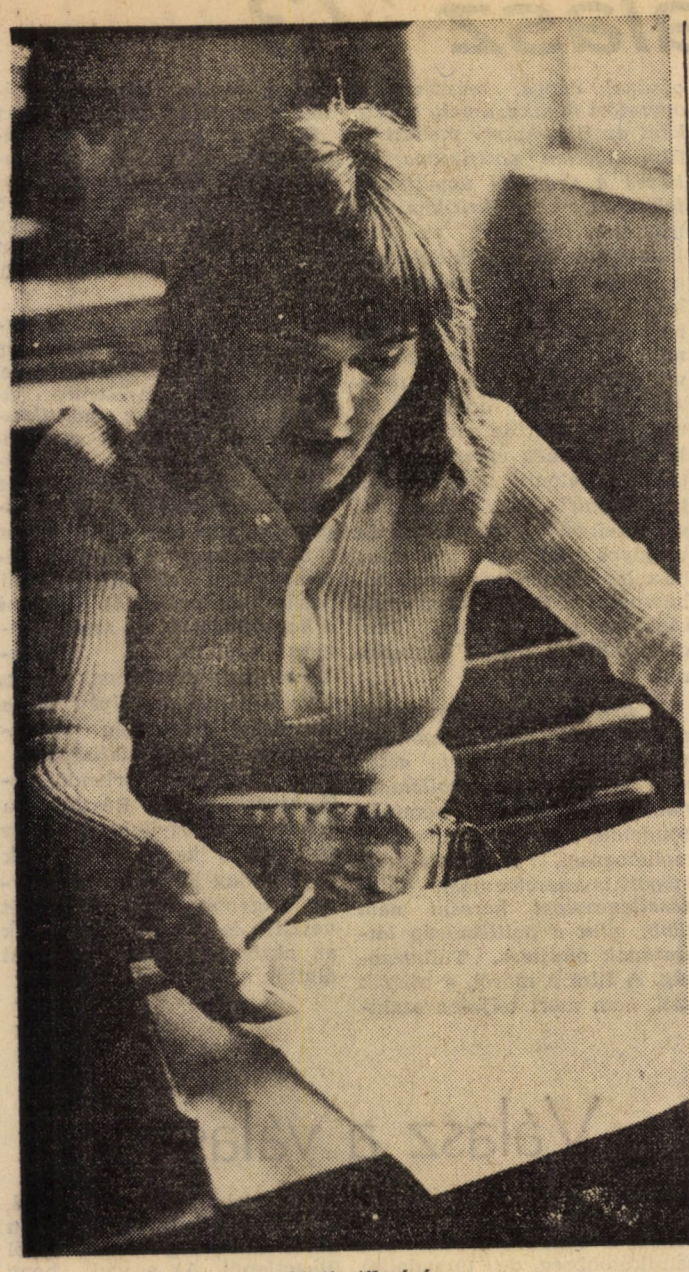

Statisztikaórán

Fotó: Eszes

KISZ-vezetőségválasztások

NAGYÍTÓ ALATT

Az alapszervezeti élet

MINT A KÜLDÖTTÉRTEKEZLETEK tavaszi sorozatának egyik láncszeme, *a ker. kari KISZ-szervezet fóruma április 9-én ült össze.*

Először *Láng Péter,* a kar leköszönő titkára *mondta el az előzetesen kiadott írásos beszámoló szóbeli kiegészítéseit.* A küldöttgyűlés munkájában *a következő szempontok figyelembevételére tett javaslatot: az ideológiai-politikai nevelőmunka; a szakmai-tanulmányi tevékenység; s az alapszervezetek és a kari KISZ-vezetőség közötti kapcsolat intenzitásának értékelése, elemzése.* Majd *Kádár Jutka,* egyetemi tanácstag körvonalazta röviden az elmúlt félév alatt végzett munkáját. Mindketten *hangsúlyozták, hogy a karon probléma van a tanulmányi fegyelemmel,* s azt, hogy *az alapszervezetek és a kari vezetőség közötti kontaktus fokozása még mindig sok kívánnivalót hagy maga után.*

A „bomba" azonban csak ezután robbant. *Néhány másodéves hallgató javaslatot terjesztett a küldöttgyűlés elé.* Az elképzelés lényege: az un. *funkcionális alapszervezet volt.* Az ismertetés során kiderült, hogy szó sincs valamiféle alaposan kidolgozott-átgondolt tervezetről. *15 barát* pillanatnyi bátorsága nem jelent és nem is jelenthet garanciát egy valóban jó alapszervezeti munkára. *A KISZ-szervezet* éppen azért, mert szervezett, *mert a tagoknak szervezeti jogai és kötelezettségei vannak, több annál!* Viszont az ötlet indítóoka: *az alapszervezeti tevékenység nem megfelelő színvonala,* s ez a tény termékenyítőleg hatott a küldöttekre. Sokan elmondták, hogy — bár már évek óta létező probléma — *még mindig nem kristályosodtak ki az alapszervezetek és a kari KISZ-vezetőség közötti kapcsolattartás formái.* Mindezt nehezíti továbbá az a körülmény is, hogy a vertikális tartalmas érintkezés hiányos. Éppen ezért a küldöttgyűlés *határozat formájában is hangsúlyozta a horizontális és vertikális kapcsolatok fokozott hatékonyságának a szükségességét.* Így — többek között — azt is, hogy *a II. éves állami csoportok összeállításánál* — jobb közösségi munka kialakításának érdekében — határozottabban *figyelembe kell venni már a hallgatók szakágazatosodási törekvéseit.* „Munkánk alfája és omegája, hogy olyan közösségben dolgozzunk, ahol a maximális tanulmányi teljesítmény megvalósításához biztosítottak az optimális közösségi keretek" — mondta az egyik küldött nagyon helyesen.

EZZEL ELJUTOTTUNK a küldöttgyűlés másik nagy vitagócpontjához. A küldöttek körében határozott igény fogalmazódott meg a tanulmányi fegyelem megszilárdítására. „Azonban a tanulmányi fegyelem megerősítése csak a szervezeti fegyelem intenzitásának fokozásával párhuzamosan mehet végbe" — hagsúlyozta Láng Péter. Ezt követően a küldöttgyűlés még egy határozatot fogadott el

Elsősorban a külkeres hallgatók aktív részvételére alapozva a ker. kar KISZ-szervezete vállalja a kevésbé megalapozott nyelvi tudással rendelkező „gólyák" korrepetálását. Az utolsó napirendi pontként a választások bonyolódtak le. A kar KISZ-titkára Flóris Tibor lett.

Az új kari KISZ-vezetőség tagjai: Kazay László, Lukácsi Anna, Nagy Éva, Szabó Imre, Szentiványi Gábor, Várkonyi László és Zsohár István. Az ösztöndíjbizottság elnökének *Lieszkovszky Évát* választották meg. A belker. szakvezetőség titkára: *M. Takács Aranka,* tagjai: *Jakab Sára* és *Kalmár László;* a külker. szakbizottság titkára: *Felkai Andrea,* tagjai *Lux Zsófia* és *Török Erzsébet.* Valamennyiüknek jó munkát kívánunk! —kocsi—

Következő számunk témája

Lapzárta után került sor az egyetemi KISZ-vezetőségválasztások utolsó aktusának lebonyolítására. Az egyetemi küldöttértekezletről ezért következő számunkban adunk tájékoztatást. Addig is gratulálunk és sok sikert kívánunk az új KISZ-bizottságának ill. VB-nek munkájához.

AKI VÁLASZOL:

Az ipari kar új KISZ-titkára

Talán már egy emberöltő is eltelt azóta, hogy az iparkaron utoljára egy lány volt a KISZ-titkár. Most azonban végeszakadt e tradíciónak: Az iparkari küldöttértekezlet Rácz Ágnest, az ipar II/6-os csoport tagját választotta KISZ-titkárnak.

— Milyen feladatokat tűzött ki maga elé az új kari vezetőség?

— Központi kérdésnek az alapszervi munkával való fokozottabb törődést tekintjük. Az előző vezetőséget elég sok bírálat érte amiatt, hogy elhanyagolják az alapszervezeteket, az alapszervezetek nem ismerték a vezetőség tagjait, alig látták őket. Ezen mindenképpen szeretnénk változtatni.

Megvalósítjuk a tanszéki képviseletet. Már a küldöttértekezleten felvetődött, hogy egyes hallgatók bejárnak a tanszékekre, valódi, vagy vélt sérelmeikkel „asztalt csapkodni", s véleményüket úgy állítják be, mintha az egyben a KISZ véleménye is volna.

A tanszéki képviselet által kapcsolatunk a tanszékekkel intézményesített formát ölt, lehetővé válik, az oda-vissza információ, ami mindkét fél számára egyértelműen csak haszonnal járhat. A tanszéki képviselet konkrét formáját most dolgozzuk ki, a tanulmányi felelősök és titkárok bevonásával.

Nagyobb súlyt szeretnénk szerezni a KISZ-véleményezéseknek. Ennek útja elsősorban az, hogy ezek a véleményezések megalapozottak legyenek. Eddig általában az volt a gyakorlat, hogy a KISZ véleménye teljesen formális volt. Akár útlevél-, akár utóvizsga kérelméről volt szó, a KISZ kirívó esetektől eltekintve — mindent aláírt. Ezentúl szigorúbbak leszünk, ami nem azt jelenti, hogy a jogos kérelmeket nem javasoljuk, ellenkezőleg, éppen ezáltal tudjuk szelektálni ezeket, így a KISZ véleménye érni is fog majd valamit a döntéseknél.

— Milyen összetételű az új vezetőség?

— A tíztagú vezetőségből heten másod-, hárman harmadévesek. Ennek megfelelően azt hiszem, munkánkban elsősorban a másod- és harmadéves alapszervezetekre támaszkodhatunk.

Az előző vezetőséghez képest két új funkciót is létrehoztunk. Az egyik a titkárhelyettes, aki majd az alapszervezetek munkáját segíti, s látja el őket tanácsokkal. Bevezetjük a „programfüzetes rendszert". Ez azt jelenti, hogy az alapszervezetek egy füzetbe mindig beírják, hogy milyen összejövetelt rendeznek, így lehetőség nyílik arra, hogy gyakrabban találkozhassunk velük, meglátogassuk őket.

A másik új tisztség a vezetőképző felelős. Bár az egyetemen folyik a vezetőképzés, a tapasztalat azt mutatja, hogy ezeket az előadásokat nem minden KISZ-vezető látogatja rendszeresen. Ezért tartottuk szükségesnek, hogy a kari vezetőség egy tagjának külön is legyen feladata a velük való foglalkozás. Egyrészt általános vezetői ismereteket adnánk, másrészt pedig reszortonkénti felosztásban történne a képzés. Utóbbi során elsősorban módszertani kérdésekre helyezzük a hangsúlyt!

— Legközelebbi feladat?

— Időben legközelebb a jubileumi vetélkedő áll. Remélem sikerül egy jó csapatot összehozni, szerenénk jól szerepelni a vetélkedőn.

Földes Péter

★

Rácz Ágnes munkatársai: titkárh.: Lövey Imre, szervező: Streba Katalin, agit.-prop.: Csizsinszky Katalin, I. évf. fel: Mihály Erzsébet, kultúros: Földes Péter, BB-összekötő: Bor Irén, vez. képző fel: Béky Erzsébet, DJB-felelős: Balász Erika.

KUTATÓ HALLGATÓ

A Kutató Hallgató kötelességei:

— *havi 40—50 óra munkaidővel részt vesz a tanszék kutatómunkájában,* tudományos segédmunkatársi feladatok ellátásában,

— részt vesz a tanszéken a tudományos kutatás filozófiai és metodikai problémáiról tartott szemináriumokon,

— ha a tanszék tárgyait nem hallgatta, kötelességei a tárgyakból vállalt fakultatív vizsgával bővülnek, erre munkaidőkedvezményt biztosítunk.

A Kutató Hallgató jogai:

— *a tanszék* a Kutató Hallgató számára a munka minőségétől és mennyiségétől függően *havi 400—600 forint ösztöndíjnak megfelelő javadalmazást biztosít,*

— a Kutató Hallgató részt vehet a tanszék tudományosnevelő munkával foglalkozó értekezletein, vitáin,

— a tanszék a hallgató kívánságára TDK, illetve szakdolgozat témáját tudományos munkatervébe felveszi, a kidolgozáshoz fokozott segítséget, munkaidő-kedvezményt biztosít,

— megfelelő képességek esetén *a tanszék a hallgatót előnyben részesíti káderutánpótlásánál,* más kutatóintézményekbe történő ajánlásainál.

A fenti sorokat a harmadik emelet félhomályában szerényen meghúzódó tanszéki hirdetőtáblák egyikéről idéztük, pedig a kis papírlap nem kevesebbről ad hírt, minthogy az ipargazdaságtan tanszék tudomásunk szerint elsőnek, *intézményesített formában* kívánja elősegíteni, illetve rendezni a diák tanszéki munkába való bevonását.

Megyeri Endre tanszékvezető kérdésünkre elmondotta, hogy igen nagy várakozással tekint a pályázat elé, úgy érzi, mindkét fél számára jelentős előnyöket rejt magában. *A tanszék tudományos segédmunkatárs-hiányban szenved,* bibliográfiák összeállítására, irodalmi referálásokra, feldolgozásokra, dokumentálásokra, statisztikai adatfelvételezésekre, számításokra gondolnak elsősorban. *A hallgatók ily módon jó munkalehetőséghez jutnak, nem kell szakmájuktól eltérő munkát vállalniuk,* a fenti feladatok pedig, melyek tulajdonképpen a tudományos munka elemi rutinfeladatainak tekinthetők, bevezetést és betekintést adhatnak esetleges későbbi tudományos munkájukhoz. A tanszék és a diák közelebb kerül egymáshoz, az esetleges több éves kapcsolat alapján mindkét fél számára könnyebben eldönthető a hívjam-e a tanszékre, jelentkezzek-e a tanszékre kérdés. Megyeri elvtárs hangsúlyozta, hogy a pályázati felhívás nem véletlenül kér önéletrajzot, tanulmányi átlageredményt, esetleges nyelvismeretet, az eddigi tudományos munka számonkérését, mert ezzel is jelezni akarják, hogy *követelményeik komolyak, a havi juttatás, kedvezmények ellenértékét ki kell termelni.* A május 4-i határidőig nemcsak felsős, hanem másodéves hallgatók jelentkezésére is számítanak és szakkal kapcsolatos kikötéseik sincsenek.

Örömmel adtunk helyet lapunkban a Kutató Hallgató pályázat ismertetésének és a tanszékvezető észrevételeinek, reméljük, hogy a várhatóan 10—15 hallgatóval megerősödő Ipargazdaságtan tanszéket más tanszékek is megirigyelik, és a nagyszerű kezdeményezés hamarosan követőkre talál. Ily módon csökken az oktatók terhelése, erősödik a hallgatók és a tanszékek kapcsolata és a diákok sem újságárulással és hagymaválogatással fogják megkeresni a hiányzó forintokat.

—farkasházy—

MUNKATERV

Találkozás munkásfiatalokkal, ÓRIÁSI LEHETŐSÉG, hirdeti egy hangulatos plakát a menzalejárónál. S hogy ez miért olyan óriási lehetőség, kiderül a plakát következő sorából: Ha bevettétek a munkatervbe!

Mindenesetre zseniális! Ha már egyszer bevettük abba a iránya munkatervbe, hát rajta, találkozzunk a munkásfiatalokkal. S amelyik alapszerv esetleg még nem vette volna be, most itt a nagy alkalom! Lehet találkozni!

Néhány egyéb munkatervjavaslat, kizárólag alapszervek részére: Találkozás szüleinkkel, tisztelet az idősebbeknek, vagy virágot Algernonnak, mindent munkaterv szerint!

F. P.

Kollégiumi napok 1973

„Ilyen még nem volt" — jelszóval hirdette meg tavaly az egyetem kollégiumainak diákbizottsága a kollégiumi napokat. A rendezvények összeállításánál arra az alapkoncepcióra törekedtek, hogy *e néhány nap alatt a kollégiumban együtt lakók minél többet és többet legyenek együtt játszva, szórakozva, vagy éppen vitázva. A tavalyi napok summáját mégis úgy kellett megvonni, hogy a koleszosok többségének nem jelentett élményt. Hogy miért? Számos rendezvény várta ugyan a látogatókat, de a részvevők kevesen voltak.* Viszont néhány program bizony hagyott maga után kívánnivalót. A napok után a kdb és az egyes dj-k is megvitatták a tapasztalatokat, s *leszűrték a tanulságot a jövőre vonatkozóan.*

Az idén már ezek alapján került sor a kollégiumi napok rendezvénysorozatára. *A programok mégsem úgy sikerültek, ahogy a rendezők elképzelték.* Az okok közül megint csak az előbb felsoroltakat lehetne megemlíteni. Mert *elég egy pillantást vetni a műsorlapokra.* (Mely nagyon kevesek kezébe jutott el!) Látszólag gazdag, érdekes program, de ha boncolgatni kezdjük, más lesz a kép. *A programok 9/10-ét a Ráday és Kinizsi rendezte. A Makarenkó egyet sem.* Még mentségük is kevés akadhat, hisz a kezdődő rekonstrukció miatt a Rádayban is nehéz volt a db helyzete. A három napból *egy nap a kirándulásoké volt,* de ahogy már lenni szokott, *az idő közbeszólt.* A rendezők tarsolyában pedig nem volt semmi tartalékprogram. Csupán *a Rádayban segítettek nagyon ötletesen a problémán.* A hideg vacsorából rögzönzött teadélutánt, *zsíroskenyércampinget rendeztek.* Csakhogy *itt meg a részvevők létszámával volt baj. Koleszok báljának tervezték a péntek esti Gemini-bulit. Nemhogy kollégistát, de közgázost is alig találni* ezeken az estéken. De sorolhatnám még tovább is. Valamitől mindig megkeseredik az ember szájaíze.

Külön kell szólni, a tavaly oly sokat bírált, *sportesemények*ről. Ezúttal *remekül sikerültek.* Minden kollégium képviseltette magát, sőt, *a női focidöntőt is meg lehetett tartani.* S ez kicsit hozzászólás a tömegsportvitához. *Jó szervezéssel mindig lehet találni résztvevőket az ilyen jellegű programokra.*

A Kinizsi névadó ünnepsége több okból is elmaradt. Lebonyolítására egy későbbi időpontban kerül sor. A napok befejező eseménye *a kollégiumok közti vetélkedő* lett volna, mely azonban a meghívottak (kivétel a Kinizsi) távollétében (?), *nem a legjobban sikerült. Elkeseredésre még sincs ok,* hiszen a tavalyihoz képest, *ha nem is sokat, de előreléptünk.* Viszont elgondolgodtató, hogy *a sikertelenség fő okozóiként* most is azok a problémák *jelentkeztek,* amelyek ellen évek óta az egyetem is hiába küzd. *A szervezetlenség, a nemtörődömség, az ebből fakadó közöny.*

Pedig csak egy pici plusz kellene és akkor a napok olyan élményt adó, emlékezetes rendezvénysorozat lehetne, amelyet mindenki közügynek és a magáénak érzehetné. Ehhez azonban *kell egy olyan „nyüzsgő", hozzáértő szervezőgárda,* akik biztos kézzel irányítanak. A különböző vezetőségekben jelenleg vannak ilyen emberek, akik nagyon sok ötletet tartogatnak. Felfedezésük, kiválasztásuk, egy „felfrissített" kollégiumi napok összeállítása viszont már az újjászervezett kdb feladata.

— Sebők János —

Szudáni diákok magyar népdalokat énekeltek a kollégiumi napok záróestélyén a Veres Pálné Kollégiumban

Napló

A művészet a világ vizuális megértéséhez alkalmas eszköz. A művész pedig egyszerűen az az ember, akiben megvan a megfelelő képesség és vágy, hogy a vizuális benyomást anyagi formává alakítsa át." (Herbert Read)

Két hete nyílt meg a Veres Pálné utcai kollégiumban Szatyor Győző grafikai kiállítása. A Read-i idézet, úgy hiszem, tökéletesen illik Szatyor Győzőre. Igaz, kivételesen szerencsés helyzetben van. Szülőföldjének az Ormánságot vallhatja, s az otthon, a baranyai emberek, tájak forró szeretetéből táplálkozhat művészete.

Szatyor Győző 1947-ben született, az ormánsági Bogdása községben. Paraszti származású, általános és középiskolai tanulmányainak befejeztével a Pécsi Tanárképző Főiskolára jelentkezett, rajz-földrajz szakra. Jelenleg mint grafikus és dekoratőr dolgozik, Pécsett. Származása determinálta festészetét is. Szatyor Győző még látta a Kodolányi-novellákból ismert, fehér biklában gyászoló parasztasszonyokat, kontyos hajú, lengő gatyás öregembereket. Magába szívta a régmúlt levegőjét.

Az Ormánság művésze elsődleges céljának tekinti felkutatni és megőrizni a lassan már kihaló hagyományokat, szokásokat. Művészi eszközei a toll és a linóleum.

Szatyor Győző vívódó, töprengő típus. Járatlan úton jár, nem a már jól bevált témák képi megfogalmazását választja. A régi ormánsági élet motívumainak s a jelen életének ötvözésével sikerült sajátos stílust kialakítania. Kompozíciói mértéktartóak, biztos mesterségbeli tudásról tanúskodnak. Technikája brilliáns, szívesen nyúl a kubizmus formavilágához is, jól kihasználja a linóleum adta lehetőségeket. Képein sorra megjelennek a sokak számára ismeretlen elemek: a kopjafa, a szötyör, a sarokpad és a korábban teljesen elnéptelenedett falvak jelképe: a bedeszkázott ház.

Szatyor Győző nehéz feladatot vállalt. Egy ismeretlen világ felkutatása, értékeinek megőrzése — magasztos cél. Ez az út veszélyekkel teli, olykor nehezen járható, de mindenképpen érdemes végigmenni rajta. Hiszen így kerül a művész egyre közelebb az emberhez, így teljesítheti egyre jobban feladatát: *a való világ* mind tökéletesebb ábrázolását. **K. Á.**

Szolidaritás

Azért, hogy mindenki szabadon éljen!!

Szolidaritási nagygyűlés a Nemzetközi Ifjúsági Szolidaritási Ünnepség alkalmából.

Immár hagyománnyá válik, hogy egyetemünk aulájában egyetemisták százai gyűlnek össze egy-egy nagy évforduló, ünnepe alkalmából, hogy kifejezzék harcos tiltakozásukat, szembenállásukat vagy éppen forró lelkesedésüket, hagyományszeretetüket.

És hagyományai vannak a tiltakozó nagygyűléseinknek. Az április 24-én az aulában megtartott gyűlés heves tiltakozás volt mindenfajta elnyomás ellen, fiatalos szembenállás a neokolonialista törekvésekkel. Dr. Alföldi Árpád, a KISZ budapesti titkára, ünnepi beszédében ismertette az elnyomás elleni harc sikereit, valamint a küzdelem további állomásait.

NAUMI CSESZMEN, a DIVSZ alelnöke hozzászólásában elénk tárta a jelenleg ilyen sorban szenvedő népek nehéz helyzetét.

Vo Van Loi, a Ho Si Minh Dolgozó Ifjúsági Szövetség magyarországi titkára az újjáépítésbe most bekapcsolódó vietnami fiatalok nevében kifejezte tiltakozását a neokolonializmus ellen.

A gyűlés zenei és irodalmi betétjei nyiltan fejezték ki mondanivalójukban azt az emberi tiltakozást, amit a költők az emberiség együttes hangjaként kiáltottak világgá.

700 fős magyar delegáció utazik a június 28—július 4 között Berlinben megrendezésre kerülő X. világifjúsági találkozóra. A KISZ KB, valamint a Magyar Rádió és Televízió közös rendezésében lezajló vetélkedő legjobbjai közül 100 fő jut ki a delegáció tagjaként a VIT-re. További 600 fő a hagyományos módon kerül kiválasztásra.

Országszerte folynak a VIT eszméinek népszerűsítését célzó akciók, ezek keretében rendezték egyetemünkön 24-én a nemzetközi ifjúsági szolidaritási ünnepséget.

Válasz '73

A Közgazdász február 15-i számában *megjelent Petőfi '73 c. cikkhez szeretnék néhány gondolatot hozzáfűzni.*

Azzal teljes mértékben *egyetértek, hogy a kritizált film csapnivaló, a közönségnek csak bosszúságot okoz. Nem helyeslem viszont a kritika módszerét,* a felhozott érveket, még kevésbé az általánosítást, amellyel a cikk indul. A kritikus *formák és stiláris jegyek alapján egy kalap alá veszi a Petőfi '73 c. filmet a „Jelenidő"-vel és a Jancsó-filmekkel,* majd leszögezi — minden elemzés nélkül —, hogy ezekhez tartalmi-mondanivalóbeli hasonlóság kapcsolódik. Ezzel a Petőfi '73-ról alkotott véleményét a mai magyar filmművészet fő vonulata egészére is vonatkoztatja. Természetesen lehet valakinek pl. a Jancsó-filmekről negatív véleménye, de nem lenne szabad megfeledkezni arról, hogy bonyolult és mindenképp érdekes történelmi-társadalmi koncepcióra támaszkodnak, míg *a Petőfi '73 legjellemzőbb vonása éppen a semmitmondó koncepciótlanság. A formai hasonlóság oka egyrészt az alacsony színvonalú rendezői koppintás, a sikeresek utánzásának vágya, másrészt az operatőri munka, amely egyébként az Illés-szám mellett a film egyetlen pozitívuma, de kevés a rendezői ügyetlenség leleplezésére. A kritikus,* ha azonosan ítéli meg az üres laposságot és egy kidolgozott gondolatrendszert (mégha valóban oly hibás — kispolgári is) *ugyanabba a hibába esik, mint a film: felületes.* Ezenkívül elköveti azt a súlyos módszertani hibát, hogy egy filmet boncolgat, de ennek alapján (?!) filmek egész „sorozatáról" kijelenti, hogy „hamis politikumú" és „társadalmi gyökereiben" kispolgáriak. Ez bizonyos értelemben inkorrekt, hisz lényegesen könnyebb kihasználni a Petőfi '73 gyengeségét és így támadni Jancsót, mint őt magát közvetlenül.

A kritika kispolgáriság-elmélete nem eléggé átgondolt és erőltetettnek hat, így aztán nem is több fráziskollekciónál. A rendezőnek nemcsak gondolati, hanem művészeti melléfogásai, *kiforratlansága mögött is anarchizmust, haladásellenességet keresni nem több, mint a politikusság látszatának óhajtása.* Túlbuzgóság. A film a máról, a mának szól, nem mert teljesen szakítani a keretet képező történelmi megelevenítéssel, ezért „Petőfiék" csak a kor polgári-demokratikus jelszavait kiabálhatták, és a forradalomnak is el kellett bukni. Ilyen szempontból nem biztos, hogy az „Európa csendes" a film végén azt akarja közölni, hogy ma csendes.

Ezzel kapcsolatban szeretném felhívni a figyelmet egy aggasztó jelenségre. Mivel közgazdasági egyetemre járunk, *illik nálunk politikusnak lenni.* Mindenki megpróbál annak tűnni, de *csak kevesen veszik a fáradtságot az önképzésre, sokan még a napi sajtót sem olvassák.* Amikor vita van, vagy valamiről a véleményüket akarják hallatni, *frázisokkal próbálják pótolni a hozzáértést és a munkaigényes analízist.* A „frázisboom"-nak megvannak a maga divathullámai is. *Ilyen pl. a kispolgári értelmiség szélsőbal-szélsőjobb-oldaliságára* (nem kívánt rész törlendő) *való hivatkozás is.* Részben a frázis-boom egyik hatása, hogy azoknak a keveseknek, akik politikailag jól képzettek, egyre nagyobb része kedvét veszti; és lassan elzárkózik az aktív egyetemi politikai élettől.

SAS

Válasz a válaszra

A válasz írója is rossznak tartja a filmet, mégsem ért egyet azzal az indoklással, amellyel én éppen a film elvetését igazolni akartam. Így az a kérdés, hogy mi az, amiért ő rossznak tartja a filmet. Koncepciótlannak, epigonnak és ügyetlennek tartja a film rendezését; ebben látja ennek a filmnek a „laposságát".

Először is minden emberi tevékenység, tehát minden alkotás céltudatos, így már eleve meghatározható egy alapelv. A koncepció pedig a fő vonulatnak csupán a kifejezését, meghatározását jelenti. Úgy hogy nem az a kérdés, hogy van-e koncepciója, hanem az, hogy mi a koncepciója a műnek. Ezt én meg is határozom a cikkemben: a polgári demokratikus forradalom és a szabadságharci jelszavainak hangoztatása mai körülmények között. Ez a világnézet jellemző egy olyan rétegre vagy embercsoportra, amelyet kispolgári, illetve kispolgári anarchikus néven foglalhatunk össze. Ha ezt az összefoglaló nevet frázisnak tekintjük, akkor lemondunk a műalkotások társadalmi gyökerei kutatásának az igényéről, vagyis arról, a szándékról, hogy igazán megértsük azt. Kritizálóm hiányolja azt, hogy nem tettem lényeges különbséget Jancsó és Kardos filmjei között. Valóban, a realizálásukban van szintkülönbség, de társadalmi alapjukat tekintve azonosak. Ennek a bizonyítása viszont nem témája az előző cikkemnek, de ebből még nem következik az, hogy az állítás bizonyítása nélkül nem igaz. Valóban, egy egész irányzatot támadok, de akkor sem csupán a Petőfi '73-on keresztül támadom ezt az irányzatot, hanem inkább ezen az irányzaton keresztül a Petőfi '73-at is. Továbbá, teljesen hamis az az esztétikai koncepció, hogy egy mű csak akkor rossz, ha azt sem tudja jól kifejezni, amit akar. Egy mű akkor is teljesen elfogadhatatlan, ha az emberi „eszményeket" haladásellenes mozgásokban igyekszik kiteljesíteni, mégpedig azért, mert ez alapvető ellentmondást rejt magában. Tehát nincs reakciós, de nagy művész; csak az egyetemes emberi haladást képviselő művek lehetnek nagy művek, így csak ez a mérce lehet a művek jóságának a mértéke is. Ilyen szinten ezért azt is mondhatjuk, hogy Jancsó haladóbb Kardosnál, pl. filmesztétikai-technikai szempontból, de politikailag végső soron nincs különbseg köztük, ettől függetlenül. Az a vád, hogy a kispolgáriság elméletem nem eléggé átgondolt és erőltetett, teljesen bizonyítatlan marad, holott éppen a módszeremről vitatkozva állítja ezt. Én valóban csak a kérdést tettem fel, a társadalmi gyökerek és a társadalmi megnyilvánulások összefüggésére vonatkozóan, de ez ennek az irányzatnak azon a tulajdonságán, hogy kispolgári, semmit sem változtat. Ebből következően az értékelés legfőbb megállapítása is ez kell, hogy legyen. Kritizálóm ennek a cikkemben való levezetését egyáltalán nem értette meg. Ebből az derül ki, hogy a Petőfi '73 még a polgárság egyes csoportjainak sem tetszett, és semmi más.

A személyes vádra pedig, amellyel a válaszcikk végén illetnek engem, azt tudom csak mondani, hogy hogyan nevezheti magát politikailag jól képzettnek az, aki a politikai kategóriákat frázisoknak értelmezi.

Gervai

KIS VIT

Négy tekercs filmre vettem fel a berlini Studentagen eseményeit, amelyen szocialista országok fiataljai gyűltek össze tájékozódni a VIT előkészületeiről. Mind a négy tekercs odaveszett. A képeket most magamnak kell pótolni.

Az Audi-Max tele, Elöl a tanárok, mögöttük mi, külföldiek s aztán a kékinges FDJ-osok, a berlini Közgazdasági Főiskola hallgatói. A színpadra tódulnak a Singen-club tagjai, egy hosszú hajú, kancsal, csodálkozó arcú srác a mikrofon előtt, egyik kezét a fülére szorítja, másik kezével, a lábával, az egész testével beint, s pattogó dalt tanítanak meg öt perc alatt nekünk:

Freunde, euch grüsst eine sonnige Stadt!
Freunde, Berlin grüsst den Frieden!
(Barátaink, egy derűs város köszönt Titeket!
Barátaink, Berlin köszönti a Békét!
A béke jó!
A barátság kedvre derít,
A szolidaritás meghozza a Békét!)

És a VIT-induló után a teremben elszabadul az ének, a ritmus. Német nyelven követik egymást a dalok, orosz népdal, angol beat, Tolcsvayék „Ne menj el..." című száma, ballada a háborúról, a békéről, vallomás a szülőföld szeretetéről, tisztelgés Vietnam áldozatai előtt. A fiatalok nemzetközi nyelvén, a zene nyelvén értetni meg egységünket, törekvésünket a háborús borzalmak száműzéséről, azonosulásunkat a haladó társadalmi törekvésekkel. Reklámot csapnak a szolidaritásnak, hasznosan, jól. Az ifjúság himnuszát már kéz a kézben éneklik a nemzetközi küldöttség tagjai. Megérkezésünk harmadik órájában.

A pincében diákklub. Diákklub? Első osztályú söröző, színes ablakok, vastag faasztalok, faburkolat, csillogó kerámiákon C + V + M, gazdasági szabályok, matematikai képletek és osztályzatok. De a sör olcsó, diákzsebhez méretezett, a zene modern, nagyon jó. A disc-jockeyk vidám fickók (ők is főiskolások), mernek újítani a zenében. A zene, a tánc tulajdonképpen csak a hangulat oldódásakor kezdődik, mert előtte gyakran rendeznek valamilyen irodalmi vagy más műsort. Ma este pl. sportbál van. Egész nap folytak a versenyek, s a győztesek örülnek itt ma este.

Egyébként az NDK-ban rendkívül fejlett a tömegsport. Az egyetemen mindenki vizsgázik sportból, szinteket kell teljesíteni. Aki egyest kapott (ez náluk a legjobb jegy), választhat, milyen edzésre jár, milyen csapatban akar játszani. A többiek intenzív közös testnevelési órákon, vagy edzéseken vesznek részt. De hiányzást nem tűrnek el.

S az eredmény? Nemcsak sportsikerek. Biztos mozgású, természetes járású, szép testű, ruganyos, fizikailag jó kondícióban levő, egészséges fiatalok.

Potsdam egyórai út az Osthahuhoftól a főváros külső kerületeiben futó körvasúttal. A parkban ballagunk óriási fák között. A tó partján omladozó barokk épület, milyen szép lenne, de előtte légvédelmi ágyúk, egy égnek meredő szivarrakéta, légpárnás katonai szállító jármű. Kiállítás. A parknak ez a része nem akarja a látogatót barokk pompájával elringatni, hanem a közelmúltat, a jelent idézni. Néhány lépés, s a zárt udvarból a Cecilienhof belső termeibe lépünk. Itt történt meg a II. világháború lezárása a potsdami szerződés aláírásával, amely a háború után Európa, és a világ politikai életére hosszú ideig döntő befolyást gyakorolt. Olyan távol, szinte érzékelhetetlen. A nagy tanácskozóterem közepén kerek asztal, rajta kis szovjet, amerikai, angol zászlócska, körülötte három nagy aranyozott vörösbársony karosszék, közöttük arányosan négy-négy kisebb, a kíséretnek. A szovjet delegáció dolgozószobáját körös-körül vörös kárpit borítja. A britteké mint egy vadászterem, ehhez hasonló az amerikaiaké is, a falak, a mennyezet faburkolattal berakva. És itt felébredek. Megfoghatóvá válik a tárgyalások vitáktól, nézeteltérésektől nem mentes légköre.

Ugyanis az amerikai elnök asztala felett térkép lóg, Trumann Németország felosztása: északnémet, nyugatnémet, délnémet államra tett javaslatot. A délnémet államba habozás nélkül belevette — Bajorországhoz és Ausztriához ragasztva — Magyarországot.

Berlin szíve, az Alexanderplatz, büszkesége, ma már jelképe a 364 méter magas tv-torony. A kilátóétterem padozata körbe forog, egy emelettel alatta emberek százai nézik Berlint a déli napsütésben. A legtöbb időt szemlátomást a nyugat-berlini rész felé néző oldalon töltik a németek. Nagyapa magyarázza unokájának, mi hol fekszik. Repülőgépek szállnak le sorban a nyugati Berlinben. A két várost egymástól fehér fal zárja el, pedig emberek, családok szétszakadt élete kötné össze eggyé, de ez a gyengébb. Egy német kislány, aki Budapesten is járt, mesélte, hogy valójában minden berlini családnak van hozzátartozója, rokona Nyugat-Berlinben. Olyan ez —, mondta — mintha nálatok egyszerre csak Pestre és Budára osztanák Budapestet. Ezért is kísérik nagy figyelemmel a főiskolán a Nyugat-Berlinnel, Nyugat-Németországgal folytatott tárgyalásokat, az FDJ-ban is gyakran beszélgetnek, politizálnak erről.

A széles, ultramodern épületekkel szegélyezett Alexon áll a Világóra, mutatja, a nap melyik órájában járnak a világ nagyvárosai. Hány óra van Budapesten, amikor Berlinben ma van? Nem közép-európai idő szerint, de a mozgalmi munkánkban. Ne gondoljuk, hogy minden téren ugyanannyi. Van néhány dolog, amelyben néhány hónapon belül nemigen tudnánk utólérni őket, még ha 24 óra alatt 48 órát is élnénk. (És persze fordítva is igaz!) Erre is jó a Világóra, Berlin közepén, mert nem árt néha a másikhoz mérni magunkat, legalább egy gondolat erejéig.

A német diákok, FDJ-tagok óriási méretű felkészülést folytatnak a VIT-re. Berlin összes FDJ-tagja vállalta, hogy a VIT ideje alatt részt vesznek a rendezvények lebonyolításában, szervezésében. Tanulmányaikat, ideológiai, politikai vitáikat arra használják fel, hogy majd vitakészen, marxista meggyőződéssel beszélgessenek a külföldi vendégekkel. Műsorokat készítenek, amelyeket a kulturális programban mutatnak be. Az üzletekben mindenütt üvegpersely: a X. VIT-ért, bennük márkák, rubel, dollár! belga frank!, lengyel zlotyi, forint. A főiskola 2000 hallgatója felajánlotta, hogy alapszervezetenként 50 márka értékben végeznek társadalmi munkát a VIT-ért. A legsúlyosabb problémát az elszállásolás és az ellátás jelenti. Minden család vállalja bizonyos számú külföldi fiatal elhelyezését. A főiskolások festik, renoválják, tisztítják a kollégiumot, amit természetesen nyáron a VIT résztvevői foglalnak el. Vidéki körzetekből Berlinbe összpontosítják az autóbuszokat, hogy megerősítsék a városi közlekedést.

Ami a legjobban tetszett: a rektor hirdetőtábláján kifüggesztve, a tanárok nevei, s utánuk a szám, ki hány külföldit fogad a VIT idején otthonában.

Búcsúzunk. Húzzuk az időt, kétszer bepakolunk, valamit a fiókban felejtünk, de mégis indulni kell. Csak Olda és Vaclov, a két cseh srác marad még, ők nem vonattal, hanem repülőgéppel mennek Prágába egy óra múlva.

Este vonatunk befut Prágába. Egy pillanat múlva ismerős alak, nini! Olda, akit Berlinben hagytunk, rohan az ablakhoz és kacagva üdvözöl, örül jöttünknek. Németül, oroszul, de értenénk csehül is:

— Hazamentem a repülőtérről, nem volt otthon senki, megittam egy üveg sört, aztán eszembe jutott, hogy a ti vonatotok most jön. A legjobb lenne itt Prágában folytatni, s aztán Krakkóban, Bratislavában, Moszkvában, Budapesten, Szófiában a mi kis VIT-ünket.

SZABÓ LÁSZLÓ

Újságosstand a körúton

Aki jár néha előadásra, gyakran rögtönzött kis divatbemutatókat láthat. A figyelmes szemlélő még azt is észreveheti, hogy nem mindegy, melyik előadáson milyen cigarettát szívunk: matek előadásra Golden Smart, PG-re, Porti, statisztikára Symphonia is megteszi. Népgazdaság pénzügyin fekete, könyvvitelen szőke parókát vegyünk fel. Mindent a maga idején.

E rövid kis kitérő után azonban meg kell állapítanunk, hogy a látszat ezúttal is csúnyán becsapta a figyelmes szemlélőt. A helyzet nem ilyen rózsás. Egy jellemző adat: az ipari karon csak március hóra 55 000 Ft rend kívüli szoc. segélyt osztottak ki, amely sokaknak jelentett komoly segítséget. Persze nem mindenki várja, hogy a szájába repüljön a sült galamb — a szoc. segély. Az elmúlt tanévben kétszáz körül mozgott a Tisztelt Dékán Elvtárs kezdetű levelek száma, melyekben írók munkavállalási engedélyt kértek. S ebben még nincs benne a tanítás, vagy fordítások vállalása, amelyekhez nem kell engedély. Mint a kérvényekből kiderül: sokan dolgoznak különböző tanszékeken, újságot árulnak, vagy segédmunkát végeznek. Munkalehetőség van bőven. Leghasznosabbnak (legalábbis hosszú távra) a tanszékeken végzett munka bizonyul, hiszen itt olyan dolgokkal foglalkozhatnak a hallgatók, amelyek szakmai fejlődésükben is segítségükre lehetnek. Az újságárulásnak viszont régi hagyományai vannak, s előnye, hogy többet lehet vele keresni és hamarabb is fizetnek. Két nem elhanyagolható szempont.

Holczer Pál „civilben" az Ipar II/5 csoport KISZ-titkára, a Lenin körút és Majakovszkij utca sarkán árul vasárnap délutánonként Hétfői Híreket.

— Mióta árulsz újságot?

— Már vagy négy és fél éve, ugyanezen a helyen. Amikor én kezdtem, még egész Budapesten harmincan voltunk ilyen diákújságárusok, ma már körülbelül kétszázan. Anyagi körülményeim elég rosszak, szükségem van a munkámra, keresetemből havonta 800 (!) Ft-ot hazaadok. Emlékszem, mikor először árultam, pontosan 42 Ft és 60 fillért kerestem egy délután. Nem mertem kiabálni. Persze az ember ezt is megszokja. Szeretem ezt csinálni, nem sok embernek van rá lehetősége, hogy a körúton fényes nappal hangosan kiabáljon és még fizetnek is érte.

— Kik árulnak így alkalmanként újságot?

— Csak diákok. Fiatal diákházaspárok, akik lakásra gyűjtenek, nyugdíjas szülők gyerekei, Pesten tanuló vidékiek, de akadnak fiatal diplomások is, akiknek még nem túl magas a keresetük. A régi törzsgárdából már csak tízen maradtunk meg, ők azok, akik télen-nyáron, a legnagyobb hidegben is árulnak újságot. Három éve bevezettük a brigádrendszert. A fokozódó konkurrencia hívta életre ezt a formát. Öten vagyunk egy brigádban, kölcsönösen tudunk egymásnak segíteni, ha szükség van rá.

— Hány lapot lehet eladni egy délután?

— A mi brigádunk általában kétezer újság körül ad el, ebből én 600-at. Persze ez a helytől is függ, vannak jobb és rosszabb helyek. Az enyém olyan jó közepesnek mondható. Nagyon lényeges az „időtényező" is. Általában 3 és fél négy között, és fél héttől fél kilencig megy legjobban a bolt. A legrosszabb időpont fél kilenctől tízig, ilyenkor a tv-ben mindenféle rossz műsorok mennek, és az emberek ezt nézik. Délután főleg az idősebbek vesznek újságot, este inkább a fiatalok, elsősorban a TOTO és a sport érdekli őket, no meg az aktuális heti kacsák és pletykák, amikben szintén bővelkedik a HH. Idővel minden árusnak kialakul a törzsközönsége. Hozzám például egy bácsika jár, aki mindig átnézi a lóversenyeket és megvitatja velem a következő heti esélyeket. Az, hogy egyáltalán nem értek a lovakhoz, csöppet sem zavarja.

— Mennyit fizetnek általában az emberek?

— Ez nagyon változó. Egy újság ugye 1,50-be kerül. A fiatalok és középkorúak gavallérok, általában 2 Ft-ot, az idősebb nemzedék képviselői gondosan leszámolják mind a 150 fillért. Bár újabban ezen a téren is fejlődés mutatkozott, a múltkor egy jellegzetes 1,50-es vásárlóm 1,60-at adott. Különben így újságot árulva érdekes megfigyeléseket lehet tenni az emberekre. Már az előbb volt szó a kiabálásról, hogy nem szabad gyámoltalannak lenni. Ha azonban az ember túl meredek dolgot kiabál, pl. hogy baltával megölte az anyósát, vagy ilyesmit, akkor a vevő megijed. Nem veszi meg az újságot, mert fél hogy sokan látják, hogy őt érdekli, hogy valaki megölte baltával az anyósát. A pszichológiai tényezőkkel itt is számolni kell.

— Biztos volt néhány érdekesebb esemény négy és fél éves pályafutásod alatt!

— Amikor egy téli vasárnap megjelent a HH-ban, hogy a Biogál leállította a békéscsabai hajnövesztő találmányának kipróbálását, a szokásosnál legalább 100 darabbal több újságot adtam el. Jöttek kopasz emberek, és arcukon mély csalódást láttam... Kínos esetek is előfordulnak a pályán. A legrosszabb érzés az, ha közeledik feléd valaki, aki látszólag teljesen vevő, már nyúl is a zsebébe, és akkor elővesz egy cigarettát. Ilyenkor csak mormolok valamit a fogam között, és arra gondolok, mennyi mindent olvastam a dohányzás ártalmairól.

Földes Péter

(Foto: Eszes)

TALÁN ÍGY IS LEHET!

Szakmai gyakorlatot, de cikk jelent meg az Egyetem benyomást keltett bennem, s éves tapasztalatom alapján, úgy érzem, néhány gondolattal hozzájárulok a vitatott kérdések megoldásához.

Kétségtelenül *sok problémát vet fel* e témakör megközelítése azon vállalati gyakorlatban dolgozó *közgazdászokban, akik az egyetemben nemcsak a felsőoktatás egy intézményét, hanem a jövő generációt formáló alma-matert is látják,* de nemcsak látják, hanem vele együtt élnek, ismerik új céljait, a képzéskorszerűsítés reformja során elért eredményeket. *Ez az érzés él bennem és ez vezetett cikkem megírásához.*

Sokféle hozzáállást, értelmezést, állásfoglalást olvastam a sorok között. Úgy érzem, *egy gondolattal adósak vagyunk,* pedig talán ez a meghatározó: *szeretni kell nemcsak a közgazdász szakmát, hanem a jövő folytatóit, felnövő új közgazdász generációt is.* Ez közvetlenül azzal fejezhető ki, hogy *a vállalati szakemberek segítséget nyújtanak a hallgatók termelési gyakorlatának hasznosabb eltöltéséhez.*

A SIKERES NYÁRI TERMELÉSI GYAKORLAT TITKA: A TANSZÉK ÉS A VÁLLALAT TELJES AKARATEGYSÉGE.

Az egyetemi oktatási rend szerves részét képező *üzemi gyakorlat időtartama véleményem szerint nem kielégítő* arra, *hogy a hallgatók a vállalatnál emberközelbe kerüljenek,* továbbá, *hogy hatékonyan kiépítsék a nélkülözhetetlen emberi kapcsolatokat.*

Mindenekelőtt *azt kell biztosítani, hogy* a szakmai gyakorlaton levő hallgatók *beilleszkedhessenek abba a kollektívába, ahol gyakorlatukat töltik.* (Egyébként sok függ a hallgató egyéni adottságaitól, s a nyári gyakorlattal kapcsolatos elvárásaitól).

A tanszék és a vállalat közötti kölcsönös, előzetes véleménycsere eredményeként az instruktor és a kollektíva segítő készsége közvetlenebbül *hozzájárul a hallgató eredményes tevékenységéhez* és viszonylag gyors beilleszkedéséhez. Ez a kapcsolat a hallgatóra tudatformáló, szakmai öntudatnevelő hatást fejt ki, ami nevelési szempontból nélkülözhetetlen.

A GYAKORLATBAN SZERZETT ELSŐ BENYOMÁSNAK KÜLÖNLEGES SZEREPE VAN.

Egy pillanatra sem szabad szem elől téveszteni, hogy az egyetem rövid pár éve után, hosszú évtizedek kitartó, szorgalmas munkája következik. *Az egyetemi hallgató első pozitív vagy negatív impulzusát a gyakorlati életben éppen az üzemi gyakorlata során kapja.* Nem engedhető meg, hogy az általában maradandó nyomokat hagyó impulzus kedvezőtlen hatást váltson ki a pálya kezdetén álló fiatalban, aki egyébként lehet, hogy bizonyos naív elképzeléseket is magával hozott.

Az instruktor részéről személyi felelősségvállalás, a példamutatás a perdöntő ebben a kérdésben. Ez esetben ugyanezek az elvárások fogalmazhatók meg természetszerűleg *a nyári gyakorlaton levő hallgatóval szemben is.* Erre az esetre is igaz, hogy közös erőkifejtéssel világosan megfogalmazott, programozott közös cél érdekében teljes odaadással lehet csak eredményt elérni.

JÓ ELŐKÉSZÍTÉS, PROGRAMOZOTT TEMATIKA BIZTOSÍTJA A CÉLKITŰZÉS REALITÁSÁT ÉS TELJESÍTÉSÉT.

A lap előző számaiban hivatkozott cikkek egyes tanszékeken alkalmazott jó példákat is közöltek. Legyen szabad hivatkoznom arra, hogy *az üzemszervezési tanszéken kialakult módszert lényegében helyesnek tartom.* A kiadásra kerülő *programozott tematikák nemcsak a hallgatók részére nyújtanak segítséget feladataik meghatározásában és megoldásában, hanem irányvonalat mutatnak a vállalati instruktor számára is.* A programozott tematikának és a tényleges gyakorlati munkának szoros összefüggésben kell lennie egymással.

Fontos feladatnak tartom minél több témakörből hasonló reális tematika kidolgozását. *A tematika elkészítésénél figyelembe kell venni azokat az adottságokat, amelyekkel a fogadó vállalatok rendelkeznek.* Ez ténylegesen körültekintő, *szervező, szelektáló feladatot ró a tanszékekre,* de erre is van sok jó példa. *Célszerű előre egyeztetni az elvégzendő tematikát a vállalati instruktorral.* Az egyeztetett tematika reális alapja a feladat és a megoldás egybevetésének és *a vállalati instruktor így szívesebben vállalja ezt a munkát a célok érdekében.* A tematika egyeztetése után, a gyakorlat nem kettős szerepben jelentkezik a továbbiak során, hanem azonosul a cél a tevékenységgel és a vállalati instruktornak már csak a vállalati tartalommal való kitöltést, a harmonikus egységbe foglalást kell biztosítania.

A NYÁRI GYAKORLAT SZERVEZETI KERETE BIZTOSÍTJA A HALLGATÓ HATÉKONY FOGLALKOZTATÁSÁT.

A kitűzött feladat vállalati megoldásánál *az látszik egyedül célravezetőnek, ha a hallgató tevékenységét egy adott osztályhoz rendelve fejti ki.* Természetesen a témaköre más osztály területét is érinti, *a bázis osztályból kiindulva megy át a kérdéses területre.* Ebben az esetben és formában a gyakorlat ideje alatt *a vállalat „dolgozójának" kell tekinteni.* Ez a keret biztosítja, hogy *a hallgató munkaideje általában azonosul a vállalati munkarenddel és megvalósul a feladathoz való kötődés szervezeti formája.* Bizonyos vagyok abban, hogy ilyen keretek között *nő az egyéni felelősségérzet, kialakul a kollektíva kedvező ráhatása.* A szervezett formában való munkavégzés sok esetleges lazaságot szűrhet ki. A szervezeti egységben való tevékenykedés nem jelenti azt, hogy a feladat megoldásához szükséges könyvtári kutatásra és egyéb szakirodalom beszerzésére szükséges idő nem áll a hallgató rendelkezésére. *Az egység vezetője biztosítani tudja és biztosítja is az indokolt eltávozásokat, a szükségesnek megfelelően.*

Az ilyen keretek között és légkörben minden lehetőség biztosított arra, hogy szubjektív és objektív elemek egész sora kedvező hatást fejtsen ki a szakmai gyakorlat ideje alatt a hallgatóra.

Az előző évek tapasztalatai azt igazolják, hogy ez a módszer célravezető. Mindhárom részről — a tanszék, a hallgató és a vállalat oldaláról — egybehangzó pozitív értékelés tesz emellett a módszer mellett tanúbizonyságot. Az ilyen munkastílus megkönnyíti a vállalati instruktor feladatát is. *A hallgatóval való foglalkozása nem esetlegességre korlátozódik, hanem a tematika rendje szerint együtt dolgozik a hallgatóval, éppúgy, mint bármilyen más munkatársával.*

A TERMELÉSI GYAKORLATOK MÓDSZERÉT ÉS A VÁLLALATI INSTRUKTOR MUNKASTÍLUSÁT ÉRTÉKELNI ÉS AZ ÚJ KÖVETELMÉNYEKNEK MEGFELELŐEN KORSZERŰSÍTENI KELL.

A végzett közgazdászok iránti követelmények egyre nőnek. Az oktatás és a helyes gyakorlat kapcsolata a jövő útja. Ebben az irányban tevékenykedni, a vállalati instruktor megtisztelő feladata.

Végezetül *rendkívül figyelemre méltónak tartom egyetemünk lapjának e témában felvetett értékelését, mert a gyakorlatban dolgozó vezetőket arra készteti, hogy időnként felülvizsgálják tevékenységüket, s keressék a továbbfejlődés célravezető módszereit.*

DR. BORLI KÁROLY
FŐOSZTÁLYVEZETŐ
Ganz Villamossági Művek

Dohogjunk együtt

Nagyon hasznosak a bíráló megjegyzések, de csak akkor, ha építőek és főleg reálisak! Nagyon könnyű úgy bírálni, hogy állítólag, csak éppen nincs értelme. Sokkal hasznosabb lett volna, ha Árva László dohogás közben a problémák mellett néhány javaslatot is tesz, bár ez is elhagyható, ha veszi a fáradtságot és konkrétan utána néz a dolgoknak.

Mindenekelőtt el kell ismernünk, hogy két probléma nagyon is reális: a konferencia valóban zsúfolt volt és a vázlatok tényleg nem jelentek meg. De... 1. a konferenciát nem lehet hetekig elhúzni, már csak azért sem, mert a konferencia ideje alatt 50 vendéget kellett elszállásolni részben külföldieket, részben pécsieket. A másik, talán szintén nem érdektelen tényező az, hogy a TDK-munka alapvetően konferencia-centrikus. Még mindig nem sikerült a TDK-körök létrehozása. Ezek feladata lenne, hogy a készítendő dolgozatokat megvitassák és egy kiválasztódás után a végső előadásra csak a legjobbakat küldjék; 2. nem mindenki hozta be a kijelölt határidőre a rezüméket. (Érdekes lenne megkérdezni, mit szólnának azok, akiknek a dolgozatát nem fogadtuk volna el határidő után!) Ezután egységes formátumúra kellett gépelni a vázlatokat. Idő hiányában sok vázlatot már nem is tudtunk átgépelni, mert ilyen munkára még nem jött létre egy gépírószervezet.

Azzal az állítással azonban nem értünk egyet, hogy „állítólag" kimaradt néhány pécsi dolgozat a programból. Kiknek a dolgozatai lehettek? Mi két dolgozatról tudunk, egyiket sem pécsi hallgató írta. Az egyik kimaradt dolgozat elsős hallgató munkája, mely koncentrált témát tartalmazott és hamarabb nem készült el. A másik dolgozatot pedig agráros hallgató készítette. Mindketten későn adták le a dolgozatot és a már elkészült programba nem lehetett bevenni. A programnak ugyanis egy héttel a konferencia előtt készen kellett lennie.

A tájékoztatás más csatornái: külön kiteregetett program a KISZ hirdetőtábláján, két hatalmas plakát, melyek közül az egyiket, legnagyobb sajnálatunkra eltüntették az aulából — sok plakát „eltűnik" mostanában — és a tanulmányi felelősök, akik nem felejtettek el bemenni a KISZ-bizre, azok találtak is „néhányat" a 600 példányban készült programból.

A jegyzőkönyvek a korábbi évekhez viszonyítva jobb minőségűek és a konferencia után csak néhány nem volt hozzáférhető. Ezeket ugyanis akkor gépelték.

Összegezve csak annyit, hogy a TDK-val kapcsolatban vannak persze hiányosságok, de ezek nem csak szervezési problémák miatt vannak. A TDK-munkát kellene végre olyan szintre hozni, hogy ne csak önálló, hanem egyre inkább diákköri és folyamatos munka előzze meg a konferenciákat!

Kriston Zsuzsa,
Ipar Kari TDK-felelős

Nyerteseink

Debrecenben az Országos Tudományos Diákköri Konferencia tudományos szocializmus szekciójának nagydíját, Urbán László, IV. évfolyam (agrár) hallgató, a „MEFESZ szervezeti és politikai fejlődése" című dolgozatával, nyerte el.

A Politikai gazdaságtan szekcióban III. díjat kaptak, Gáspár Ferenc, Herczeg Attila és Szita Éva „Japán gazdasági fejlődése" című dolgozatukkal. Ugyanebben a szekcióban oklevéllel jutalmazták Muraközy László, szolgáltatásokról írt dolgozatát.

Kedvezményes üdülés

Az EXPRESS ifjúsági üdültetés keretében Nógrádverőcén tíznapos turnusokban, kedvezményes 150 Ft befizetésével, üdülésre lehet jelentkezni a KISZ-bizottságon, május 5-ig a következő turnusokra:

VI. 28—VII. 7-ig	10 fő
VII. 7—VII. 16-ig	20 fő
VII. 25—VIII. 3-ig	10 fő
VIII. 29—IX. 7-ig	20 fő

Egyetemista házaspároknak indokolt esetben a beutalókat ingyenesen tudjuk biztosítani.

A jelentkezés elbírálásánál a végzett KISZ-munkát, és az anyagi helyzetet vesszük figyelembe.

KISZ vb

A KÖZÖNSÉGSZERVEZÉSEN árulják a jegyeket. A 25. Színházban V. 25-én a Don Quijote, 10-én a Síppal, dobbal... megy.

Májusra, júniusra orgonahangverseny-bérletet lehet váltani a Zeneakadémiára. V. 20-ra a SZÚR-ra már itt vannak a jegyek. Mindenkinek jó szórakozást kívánunk.

GYERE TE IS!

MÉG NEM KÉSŐ. Május 5-ig mindenki jelentkezhet az egyetem hazai és nemzetközi építőtáboraiba. Ezeknek a táboroknak amellett hogy társadalmilag, gazdaságilag hasznosak, segítik a gyakorlati élet, a fizikai munka megismerését. Itt szeretném megemlíteni azt a nem mellékes szempontot, hogy nemzetközi táboraink nyelvgyakorlásra is nagyon jó alkalmat teremtenek, mert úgy hiszem, senkinek nem kell bizonygatnom, mennyire más az órán felelni, vagy randevút megbeszélni egy csinos lengyel lánnyal, vagy egy jó képű bolgár sráccal.

Nézzük a lehetőségeket. Három turnusra: július 16-tól 29-ig, július 30-tól augusztus 12-ig, augusztus 12-től 25-ig a balatonaligai központi építőtáborba kapott egyetemünk összesen 80 fős keretet. Ide csak lányok és elsősorban elsőévesek jelentkezhetnek. Ezt a tábort amolyan bázistábornak kell tekinteni, mert a külföldi építőtáborokba való jelentkezés egyik feltétele a hazai akcióban való részvétel, és ez az ÉT. kiemelt helyen szerepel. A munka gyümölcsszedés és szortírozás. Munkaidő: reggel 6-tól 2-ig. Minden héten szabad szombat. Az elhelyezés: 8—10 ágyas szobákban történik, és az igen jó kosztot a badacsonyi állami gazdaság konyhája biztosítja. A kultúrális programról központilag gondoskodnak.

KÉT NEMZETKÖZI TÁBORUNK inkább felsőéveseket szeretne mozgósítani. Pécsett két turnusban július 1-től 15-ig, és 15—30-ig építőipari munkalehetőség van fiúknak. Keretszám: 30 fő. Elhelyezés: a vasas II. koleszában. Ide érkeznek irkutszki vendégek, valamint egy bolgár csoport.

Másik nemzetközi táborunk július 8-tól 29-ig, és július 30—augusztus 21. között Budapesten kerül megrendezésre. Három hét konzervgyári meló, előreláthatólag egyetemisták érkeznek NDK-ból, Bulgáriából, Lengyelországból. Elhelyezés a Kinizsi kollégium szobáiban. Bentlakás mindenkinek kötelező. Erre az akcióra 15 hallgató jelentkezését várja a KISZ-bizottság. Mindkét nemzetközi táborunk programja igen színes. Kirándulások, gyárlátogatások, kultúrális rendezvények váltják egymást. Aki jól dolgozik a munkaversenyben, jutalomképpen 10 napot tölthet Nógrádverőcén, vagy Balatonföldváron. Tehát senki se felejtse MÁJUS 5.

Jelentkezési lap: KISZ-bizottságon.

Sirola Miklós

Vezetőképzés

Nagy Richárd elvtárs, az MSZMP budapesti bizottságának titkára tart, konzultációval egybekötött, előadást az egyetemen a vezetői követelményekről, május 2-án, szerdán 15 órakor, a KISZ-vezetőképzés keretében. Minden érdeklődő részvételére számítunk.

VEZETŐKÉPZŐ BIZOTTSAG

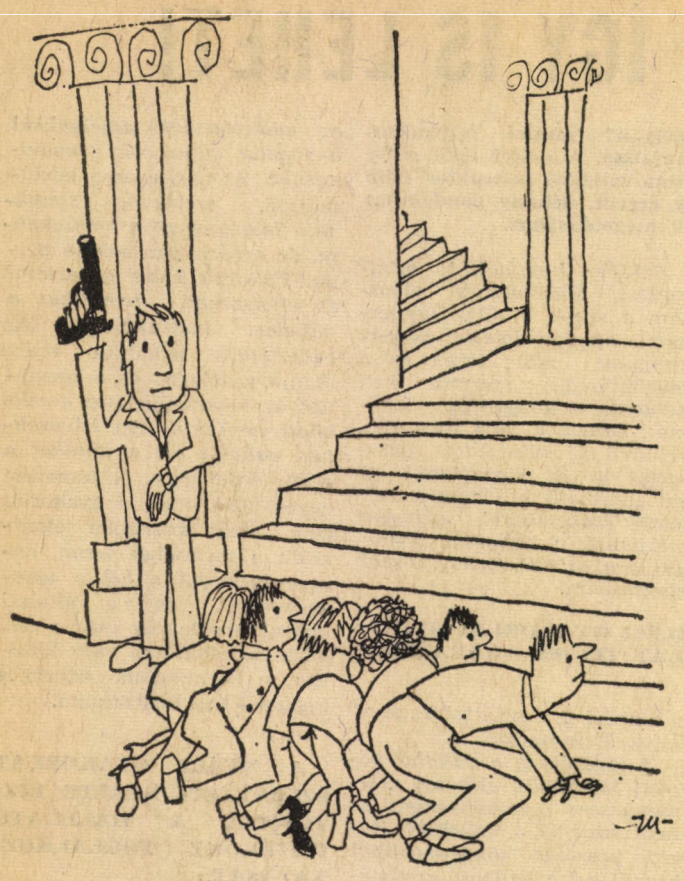

Méghogy nincs tömegsport...

A zsák

Nem panaszkodás, amit most hallotok...

Már negyedik félév felé járt az idő, a Nap is majdnem delelőre hágott, amikor a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat felől halk nyöszörgés hallatszott. Egy zsákban két fiatal vizsga fulladozott. Az egyik a négy féléves PG-szigorlat, másikuk még nála is fiatalabb volt, a két féléves könyvvitel. Szinte teljesen megtöltötték a zsákot, nagy darab legények voltak ők külön-külön is, nem sok fért volna melléjük. Ám ekkor új jövevény érkezett, neki is szállást kellett adni valahogy: Népgazdaság pénzügyei, még egészen fiatal (egy féléves) nagyalakú könyv, 470 oldal, ebből ötven kimarad. A zsák recsegett, ropogott, de befogadta a jövevényt. Mit is tehetett volna?

Ekkor már többen felfigyeltek arra, hogy a zsák milyen kiváló tulajdonságokkal bír, szinte a végtelenségig tágítható, a legkiválóbb anyagokból, diákidegekből készült. Nosza fogadjuk be a kis statisztikát is, két féléves, még nem tud magáról gondoskodni, viseljük gondját. Így hát a kis statisztika is bekerült a zsákba, magával hozva korrelációs együtthatóit, regressziós egyeneseit, amelyek már nem is fértek be teljesen, kissé kilógtak.

Három a magyar igazság, legyen hát öt vizsga, kiáltott fel Kolombusz egyik matróza, hát gyorsan kerestek valami kis aranyosat, nehogy maradjon egy talpalatnyi hely is. Így történt, hogy a kis Közgazdaságtan története is a zsák lakója lett. A légynek sem árt, féléves. A Tanulmányi és Vizsgaszabályzat recsegett, ropogott, de még állta a sarat.

A zsák csendesen csak ennyit mondott: Reccs! — és szétesett.

F. P.

Kacsa

Új létesítményekkel bővül egyetemünk. A Kinizsi utcai tornaterem és az egyetemünk épülete között libegő épül, mely a tornaórán kifáradt hallgatókat egyenesen az előadóba szállítja. A Szabadsághidat is kicsit lejjeb húzzák, így pontosan a főbejáratba torkollik majd. A 49-es villamos ezután a büfé elöl indul, s a libegő meghosszabbításáig, a Makarenkó utcát érintve folytatja útját az Astoria felé. Bontják már a menza kövezetét is, hogy az észak—déli metróvonal ide odatalakozhasson. Sőt, amíg az egyetemen el nem készül a páternoszter, addig csak a földszinten lesz tanítás.

EZ KÉNE!

Hogy az első oldalon bekeretezett szöveg hirdetné a másfél hónapos rektori szünetet, és a heti kétnapos szorgalmi időszakot. A fellelkesítő hír mellett kissé pucér leányzó mereszthetné a szemét az egyetem kéményei felé „beköszöntött a május" képaláírással. Vagy legalábbis „itt a tanév vége" találó megállapítással. A dolgok lényegére célzó sexbomba talpa alatt a cikk megírása után kiszáguldó riporter beszámolhatna arról a vérfagyasztó eseményről, miszerint a Korszakalkotó elméletek tanszéken többhónapos tűzpárbaj robbant ki a hallgatók túlterheltségét illetően. Az események illusztrálása kedvéért e helyen közölhetnék Gyors Gyula oktató másfél perces tankönyvét, amely napok alatt bestseller lett.

A jó diákújság első oldalán természetesen még egy ablakon is kivágható tesztlap is elkelne! Hiszen ennek kitöltése után az olvasótábor nagy része meggyőződhetne arról, hogy (A) azokat a butaságokat olvashatja a lapban, amit ír, vagy hogy (B) azokat a butaságokat olvashatja a lapban, amit nem ír. A vezércirkusz tudathatná a hallgatókkal, hogy milyen hatalmas visszhangot váltanak ki egyes cikkek, amelyek után senki sem hallja a visszhangot.

A második oldalt az időszámítás előttről indult vitáknak kellene fenntartani! Közölhetnék például a Mandula-hegyi remete véleményét a láskajárásról és az előadások látogatottságáról, különös tekintettel a legújabb Jancsó filmekre! Ezen az oldalon kellene fél kolumnát üresen hagyni, ahová mindenki gyöngybetűkkel beírhatná a saját véleményét, vagy a nagyapja jókívánságait.

A harmadik oldal a hivatalos közleményeké. Itt értesíthetné Jocó volt katonatársait, hogy a következő hét szerdáján, délután öt órakor a Zsák utca hét bé, magasföldszint kettőben „Sör az üvegben és egyéb aktuális kérdések" címmel baráti összejövetelt, majd rövid műsort rendez. Ide kívánkozik még a macerálkai erdőőr felhívása, mivelis a lobbanékony csaji erdőben tilos szerelmi tüzet gyújtani. Rövid hírként a harmadik oldal csücskébe betehető a kollégiumi kéményseprő körlevele, amely a Nyolcadik Szerencsegomb Világtalálkozóra toboroz érdeklődőket, s ezért feltehetőleg minden hallgatót nagyon érdekel.

A negyedik oldalon nem árt valami szakmai eseményről beszámolni. Igen lebilincselő olvasmány lehet például egy tíz évvel ezelőtt végzett hallgatóval készített interjú, amelyből a széles látókörű aspiráló egyetemisták megtudhatják, hogy mennyit keres a Balaton-parton egy lángossütő. Persze, egy öt piros leosztású, elfogott piros ulti, negyvenszáz sztohasztikus kapcsolat receptjét is szívesen veszik a szakmai berkekben jártas olvasók!

Az ötödik oldalon minden jó diákújság a legújabb szerelmi pletykákat és bűnhíreket közli! Továbbá a kulturális megmozdulásokat. Például így: Péter Pál, hetedéves hallgató előre megfontolt szándékkal felcsalta Rohan Ritát lakására a komolyzenei gyűjteménye lehallgatása céljából. A kulturális etyepetyének az ötödik utóvizsga vetett véget.

A hatodik oldalon azután mindent bele. Ami maradt a sportból és a humorból. A sportesemények közül feltétlen ki kell emelni Magol Mihály új világcsúcsát, amelyet a vizsgaidőszakban két nap alatt, négy tantárgy kibelezésével állított fel. A humoros írások közlésénél nagy műgondot kell fordítani arra, hogy ezek a könnycsikaró eszmefuttatások az objektív sérthetetlenséget tükrözzék, és minden élc nélkül kigúnyolják az egyetemi élet visszás dolgait! Legjobb ezért zöld utat adni a pedellus hajviseletét kifigurázó írásoknak, amelyeken mindenki halálra röhögi magát, s legfeljebb csak a humor varr sajtópert az alkotó nyakába!

Az impresszumba ezek után beírható, hogy: Jó diákújság, megjelenik majd egyszer. Ha ez kéne. De kinek?!

Tormai László

Kérvény

Kérem az illetékes szerveket, oktassanak az egyetemen heti kétórás szemináriumi kereten belül illemtant. Kérésemet az alábbiakban kívánom megindokolni:

Mint mindenki tudja, az étteremben, vagy népszerű nevén a menzán, fél tizenkettő és fél három között csúcsforgalom van. A könnyebb érthetőség kedvéért három részre osztom ezt az alvilágot: Pokol, Purgatórium, Paradicsom. Az eddigi hiedelmektől eltérően, itt nem három külön dologról van szó. Illetve mégis. Az egész menza, úgy ahogy van, az adott időintervallumban, a Pokol. Ebben — mint egy kisebb kör a koncentrikus körök között — helyezkedik el a Purgatórium, ami a kiválasztott étel átcsempészése a pénztárnál. A rosszak, akik lebuknak, mert nincs jegyük, újra kikerülnek a Pokol borzalmai közé, „ahol lészen sírás és fogaknak csikorgatása". A jók, a legkisebb körbe, a Paradicsomba kerülnek, ahol elfogyaszthatják az ebédet. Ez a mennyei érzés. Az viszont pokoli, hogy a Paradicsomban is ugyanúgy van Pokol és Purgatórium.

Ennek a Pokolnak voltam szemtanúja, miután beültem a Paradicsomba. A Paradicsom kapujában teli tálcával állók türelmetlenül topogtak, hogy valahol leülhessenek. Asztaltársaim pedig már második cigarettájukat szívták barátságosan társalogva, s jóleső érzéssel gondoltak az elfogyasztott finom ebédre. Ez a mennyei Pokol. Én nem szóltam nekik, mert erősebbek voltak, és féltem, hogy megvernek, meg mert az egyik tanársegédnek látszott, de magamban szidtam őket, mint a bokrot, és elhatároztam, hogy kérni fogom kioktatásukat. Mert ezeknek nem volt gyerekszobájuk, vagy ha igen, többnyire oda voltak bezárva.

Ebben az elhatározásomban erősített meg az a tény is, hogy egyesek nem tudják, használat után leöblítendő. Az. Igen, az.

Ebből ered az a pluszmunka, ami a többiekre hárul. Akik tudják. Az, hogy kétszer kell lehúzni. Előtte és utána. Ha sikerül, akkor jó, ha nem, megint két lehetőség van stb.

Ezt úgy is meg lehetne oldani, hogy minden fülkébe egy-egy használati utasítást függesztenének ki — megint csak — az illetékes szervek. Az egyetemen is, a kollégiumokban is. Úgy, mint a liften van, hogy csak 6 személy használhatja, vagy valami hasonló.

A harmadik pedig az — s ez inkább a kollégiumokra jellemző —, hogy ha az égő kiég, ne a fürdőszobából, ne a W.C.-ből, még csak ne is a szomszéd szobából vigyék el, hanem a portán, a rossz égő ellenében, cseréljék ki. Ez egyszerű esetnek látszik, de ha többször előfordul, már bonyolultabb.

Kérem tehát, a Paradicsomból ne legyen Pokol, a kagylóból fürdőkád, vagy pöcegödör és az — egyébként világos — fülkéből sötétkamra!

Tisztelettel:
D. P.
egyetemi hallgató

Az ideál

Harmadik ideálunk ritkán éli meg a harminc évet, ezért főleg nekrológokban kapunk bepillantást életébe, illetve halálába. Általában csendes, félszeg családapa, minden versenye után két kis bozontos üstök várja őt otthon, az aggódó hitvesi szeretet pedig frissítő italokat szolgál fel a depóban a kerékcsere rövid pillanatai alatt. Legújabb kocsija Magyarország teljes lóállományának erejét hordozza alkatrészeiben, földtől számított legnagyobb magassága 24 cm, félautomata akkumulátorral és hordozható slusszkulccsal van ellátva, a kerekek szelephézagaiba beépítet radarernyők és Geiger-Müller számlálók biztosítják az ablakmosó hibátlan működését. Bár az autóversenyzők nem félnek a haláltól, de hogy esetleg odaát ne unatkozzanak, néhány kanyar kiegyenesítése révén már jó előre átküldenek a másvilágra úgy 80—100 nézőt, hogy az égben is biztosítva legyen a szakmai téma és tovább vitatkozhassanak afelől, hogy a korán aratott márciusi lenolajjal hajtott Ferrari, vagy a kontrafékes, láncvédős, pumpatartós Ford Capri Musztáng Forma V Junior de Luxe a leggyorsabb a világon, jobban mondva a túlvilágon.

Mátyás gazda nem olvasta a heti nekrológot, ezért riadtan tereli arrább ökreit, botjával fenyegetve meg a járdán motorozó suhancokat, akik egyelőre eldöntetlen hangpárbajt vívnak a falu összes kutyájával. Városban lakó fia ezalatt a boltokat járja, hogy citromsárgára festett, Rallye 24 jelzéssel ellátott Trabantjához, a két ködlámpa, a hat pótmacskaszem, a beépített dallamkürt, a négy visszapillantó, a pézsmafarokkal ellátott antenna mellé bólogató kutyát is szerezzen. Unokája pedig az állatkertben arról igyekszik meggyőzni az óvónénit, hogy a jaguár ketrecére tévedésből került a felirat.

—Ft—

KÖZGAZDÁSZ

A
MARX KÁROLY
Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Felelős szerkesztő: Farkasinszky Tiborné
Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 357—207
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készült a Szikra Lapnyomdában

„Anti" — szatireszk

MIKÉNT KRISZTUST

követe az Ántikrisztus, és azóta is a világgal szemben oly sokan idézgetik az ántivilágot, miként — Hégel óta a tézist tagadja az antitézis, valamint az anyag ellenpárjaként felfedeztetett az antianyag, megszületett a klasszikus műfajok ellenpárjaként az antiműfaj is.

Így mindenek előtt napvilágot látott a rivaldák esti fényében az anti dráma és a tv-ben — a humoristák klubjának megalakulása óta — szemtanúi lehettünk az antihumor megszületésének.

Agyállományunk titkos rejtekében felsejdül jogosan a kérdés: Miért is nem született meg Shakespeare lángelméjében az antidráma, Byronéban az antilíra, Victor Hugoban az antiregény, Mikszáthban az antinovella? Talán szegényes volt a fantáziájuk, vagy volt még mit írniok és tudtak is írni, vagy képtelenek voltak mást írni, mint amit írtak? — Lehetséges talán, hogy az Antidühringnek kellett sajtóhoz jutnia azért, hogy részünk legyen az anti műfajok élvezetében? — Ki tudna erre válaszolni?

— Kétségtelen, hogy megszülettek!

De elemezzük csak egy kicsit, mi is az antiműfajok lényege?

— Miben különbözik pl. az antidráma klasszikus ősétől?

— Abban, hogy nincs benne cselekmény (drao görögül annyi, mint: cselekszem). Az antidráma tehát cselekménymentes színdarab. Ezek a drámák — ahogyan azt Peter Handkénél tapasztaljuk, így kezdődnek:

„Önök most nem fognak hallani semmit, amit még nem hallottak...
Önök most nem fognak látni semmit, amit még nem láttak...
Itt nem fognak színdarabot látni...
Nézőkedvüket nem fogják kielégíteni.
Itt ma nem fognak játékot látni.
Itt ma képek nélküli darabot fognak látni."

(Peter Handke: Közönséggyalázás c. drámája. Lásd a játszma c. kiadvány 2. k. 359. l.)

Ő legalább tisztességgel definiálta, mit tesz, ill. mit nem tesz.

— Csakhogy időközben megjelent az antilíra is. Ebben természetesen nyoma sincs a lírának, a gondolatinak éppoly kevéssé, mint az érzelmiek, sőt egy fikarcnyi gondolat vagy érzelem sem fedezhető fel benne. Csakhogy ezt a költők nem hajlandók olyan becsületesen beismerni, mint ahogyan azt Handke teszi. Ezzel szemben minden strófájuk, minden soruk elárulja, hogy antiköltészetet művelnek.

— Amennyiben hajlandók lennének ők is őszinte színvallásra — amit pl. a humoristaklub tagjai azzal kerültek meg, hogy beláthatatlaan határidőre megszüntették céhjüket —, az antilíra elkövetőinek így kellene bőcsületesen antiverset írni:

„Ne várjatok tőlem semmiféle gondolatot, érzést,
se rímet, se ritmust!
Se gondolatit, se formálist!
Szabadon össze-vissza, vissza és össze,
beteg agyak asszociációi a kék semmiben.
— Innen-onnan, ki tudja kitől és ki tudja honnan?
— Talán a herbáriumból, talán az anatómiából, talán
Freud tudatalattijából...
Ki tudja, s mit tudom én?
— Gondolj, amit akarsz, érezz, amit akarsz,
képzettársíts hozzá, amit akarsz!
— Dolgozz meg Te is a vers élvezetéért!
— Egy a lényeg — s íme e versnek is van lényege —:
A kiadó higgye el, hogy ez vers,
mégpedig modern antivers, az antikrisztusát,
hisz úgy-e nincs benne semmi!"

VALAMENNYI ANTIMŰFAJ

klasszikus alapképletét így fogalmazhatnók meg:

I. rész (felvonás, fejezet, gondolatfelvetés stb.).

Nem történik semmi. A szerző kínosan ügyel arra, hogy a gondolat-, vagy problémafelvetés látszatát is kerülje (ezt viszont korszerűen kell rendezni, mindenfajta kulissza, berendezés, elő- vagy háttér nélkül. Legfeljebb egy rokkant létra lehet a háttérben, de gondosan ügyelni kell arra, hogy ennek semmi funkciója se legyen).

II. rész: Ugyancsak semmi, de valamivel bonyolúltabb, mint az első részben. (Ez aztán majd felcsigázza a fantáziát!)

III. rész: Felszólítjuk a közönséget vagy olvasót — anélkül, hogy erre nyiltan utalnánk —, hogy ki-ki ízlése szerint oldja meg az első két részben felhalmozott feszültséget. Ha darabról van szó, jelenjen meg végre egy szereplő a színpadon és mélyértelműen figyelje: mi megy végbe a közönség lelkivilágában.

AZ ÉN LELKIVILÁGOMBAN

a következő javaslat született meg az antiműfajok megtermékenyítő hatásaként:

— Antiközönség nézze, olvassa, élvezze az effajta műfajokat. Ez azt jelenti, hogy a nézőtér úgy fessen, mintha túlzsúfolt lenne, de az ülőhelyek legyenek teljesen üresek!

— Antitaps kísérje a produkciót!

— Antihonóráriumot kapjanak a szerzők, amit antipénzben kapnának kézhez. Ez olyan, mint a forint, de a vásárlóértéke annál is kisebb, egyenlő a zéróval.

— Az antiműfajok alkotói antiitalon és antiételen tengődjenek — a fránya essen beléjük. Így talán egyből kigyógyulnának ebből az antinyavalyából.

Márki György

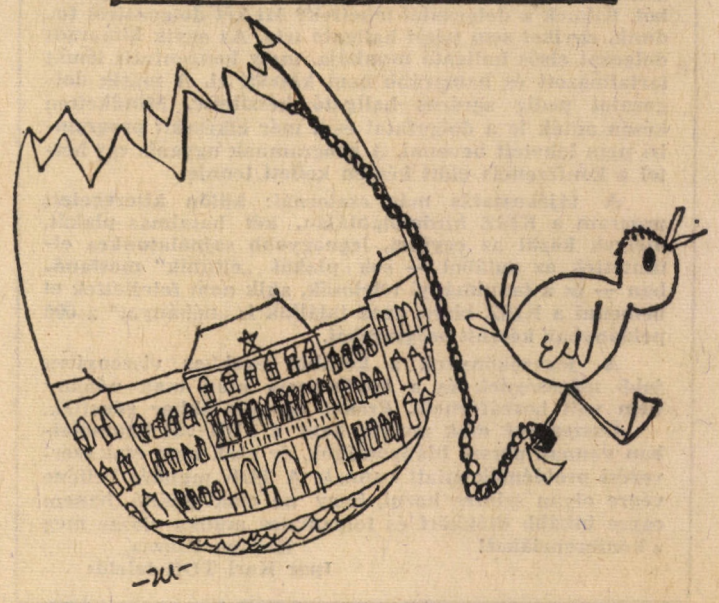

Húsvét után — Vizsgák előtt